

סדר סליחות ללילי אשמורות

עפ"י הלכותיו ונוסחאותיו
של מרן הגאון
רבינו **יצחק רצאבי** שליט"א
פוסק עדת תימן

מוגש בברכה ובהוקרה
לתורמי המגבית השנתית "אחת בשנה"
לטובת התפתחות מוסדות יד מהרי"ץ

יצחק רצאבי ♦ ITZCHAK RETZABI

ראש ביהמ"ד בית הוראה ומכון פעולת צדק

וראש מוסדות יד מהרי"ץ בני ברק

מח"ס שלחן ערוך המקוצר ח"ח

מסקי מהרי"ץ ר"ת שו"ת עולת יצחק ח"ח, ועוד

www.yitzhakretzabi.com

לקי"ו יום ראשון א' דר"ח אלול התשפ"א ליצירה, בשל"ב לשטרות

קריאת קודש

לקראת יקרת אחינו אנשי גאולתנו בית ישראל בכלל וק"ק תימן יע"א בפרט.

זה כעשר שנים וכינו בעזרת ה' יתברך שהוקמו ונתייסדו לתפארה מוסדות יד מהרי"ץ ע"ש גאון עוזנו ותפארתנו מהרי"ץ זצוק"ל, ע"י ידידי ואישי ימיני כש"ת הרב **שילה יצאלי נר"ו** הפועל כיד ה' הטובה עליו, עם אחוזות מרעזו, גדולות ונצורות ברחבי ארצנו הקדושה, ברב כשרון ותבונה, בזריזות ובאמונה.

בכלל הפעולות הנכבדות, **הפצת מסורת ומנהגי ק"ק תימן יע"א** – תורת אבותינו ורבותינו נע"ג בכל הדרכים, כולל האמצעים הטכנולוגיים השונים שנתחדשו בזמנינו. **הדפסת והפצת חוברות "שערי יצחק"** השיעורים השבועיים שהנני מוסר מדי כל מוצאי שבת קודש, ועתידים בעז"ה לצאת לאור בספרים, יען כי בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מליהם, וטמונה בהם תועלת רבה וחשיבות עצומה. **הוצאת קובץ תורני "דברי חפץ" פעמיים בשנה**, בו כותבים תלמידי חכמים רבים, כאשר הרבה מהנ"ל מחולקים חנם אין כסף הן לבתי כנסיות ובתי מדרשות והן ליחידים. **ניהול בית דין צדק "פעולת צדיק"**. **הכשרת אברכים להוראה הלכה למעשה. עזרה וסיוע לנוקמים. ארגון כנסים ושיעורי תורה ברחבי הארץ.** **הקמת קהילות תורניות ברחבי הארץ**, וכהנה וכהנה ידיהם עמוסות במלאכת הקודש.

כל זה נעשה במסירות נפש ללא תמורה הולמת וללא תמיכה כספית משום גורם, למען הגדלת התורה והאדרתה, בפרט מה שנחוץ בקהילותינו ק"ק תימן, יסעדם המקום ברוך הוא ויקוממן, הצריכות חיזוק וסעד ומשען, כי כל המקודש מחבירו חרב מחבירו.

על כן הנני פונה בזה לכל אחד ואחד להיות עושה ומעשה, לתרום ביד נדיבה והגונה בלב שלם ובנפש חפיצה למען המשך הפעילות הברוכה ביתר שאת וביתר עז. ברכות שמים מעל יחולו על כל המסייעים, שיוזכו לבני חיי ומוזני. עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר, אכ"ר.

כעתירת

הצב"י יצחק בכמהר"נ רצאבי יצ"ו

סדר אשמורות המדוייק

ע"פ הלכותיו ונוסחאותיו של מרן
הגאון הרב יצחק רצאבי שליט"א
פוסק עדת תימן

מהדורא חדשה ומתוקנת אלול ה'תשפ"א ב'של"ב

ניתן להשיג
במכון יד מהרי"ץ
טל: 050-4140741

כמו כן ניתן להשיג
054-8499453

© כל הזכויות שמורות לעורך.

עימוד: דוד לוי 054-8496262

יצחק רצאבי ♦ HAK RETZABI הסכמת מורן הגאון
 ראש ביהמ"ד בית הוראה ומכון פעולת צדק
 וראש מוסדות יד מהרי"ץ בני
 מר"ס שלחן ערוך המקנהר ח"ח
 פסקי מהרי"ץ רת, שו"ת עולת יצחק ב"ח, ועוד
פוסק עדת תימן

לקי"ה אלול ה'תשע"א

לקי"ה' אלול התשע"א בשכ"ב

אפריין נמטיה ליקרת האברך הנעלה כש"ת הרב שלום בן רפאל יצ"ו אשר
 יום לעשות זה הספר סדר האשמורות המדוייק.

כוונתו ומעשיו רצויים לזכות את הרבים בדורנו זה שנתמעטה הבקיות
 ונחלשה המסורת המקובלת מדור לדור, בידיעת הסדרים ההלכות והמנהגים
 הנהוגים בסליחות אלול ועשי"ת, ובדקדוק השואים נעים ונחים, מלעיל ומלרע
 וכדומה.

למרות טרדותי העצומות, נחלצתי לקראתו ובאתי לעזרתו בעזרת הי"ת,
 תיקנתי הוספתי ושיפרתי כל מה שמצאתי לנכון, לפי מסת הפנאי והזמן
 הקצר שנותר, בכללם תיקון נוסחאות וטעויות שנפלו בספרים המצויים, עפ"י
 המסורת וכת"י נאמנים וספרים מדוייקים וכת"ק של ג"ע מהרי"ץ זיע"א,
 וכגון שביארנו חלקם במענה לשון בסדר האשמורות בשנת התשמ"ח, ונוספו
 כאן עוד תיקונים כגון "ואלהי אבותינו" שנשמטו בפיסקת אשמונו מכל עם
 וכו' לעינינו עשקו. "וישלח רועה לעמו" בפיסקת אם הכעסנו, במקום ויחיש
 משיח צדקו, שאינו לפי החרוז. "דגלי גדודיך" בפיסקת אליך ה' נשאתי עיני,
 במקום המוניך, מהאיי טעמא.

ובכן לפעלא טבא אמינא יישר, כן ירבה וכן יפרוץ, ויגדיל תורה ויאדיר.

כעתירת הצ' יצחק בכמהר"ן רצאבי יצ"ו

דבר המהדיר

דבר המהדיר יגדיל תורה ויאדיר

ישמחו המתפללים ויגילו המדקדקים, בצאת זה הספר, הנותן אמרי שפר, מסיר האופל, לוט וערפל, במהדורא משופרת, מיוחדת ומהודרת, עם נוסחי דווקני, דהני גאוני, מדרי קדמאי, חכימאי דיהודאי, הכל כדקאי קאי, דבר דבור על אפניו, מנהגותיו ובניניו, נוסחאותיו והלכותיו, של מורנו הרב, הגאון הגדול ר' **יצחק רצאבי** נר"ו שקרבני ועודדני בגשתי אל המלאכה, שמורה בכל וערוכה, והדריכני בכל צעד אם בקצרה ואם בארוכה, וכשיגעתי ע"ז הספר בזה הענין, לא מצאתי זה הסדר בשום ספר זולתי זה הבנין. ולא באתי להכניס ראשי בין הרים מוצקים, אך באתי להעלות עלי גליון דברי אר"י שהמה נקיים ומזוקקים, וידוע רוב בקיאותו בכתבי היד לפני מאות בשנים, וגודל אדיקותו במנהגי התימנים, אשר ע"כ תמכתי היסודות ע"פ אבן השתי"ה שממנו ישתו העדרים, וקנים עם נערים, לדורי דורים.

השינויים המבורכים שנעשו כאן:

(א) הערנו למטה בתיבות שניתן לטעות בהן, אם הן מלרע או מלעיל. וכן בשוא נע ושוא נח, למען ינוח.

(ב) הקטעים שנצרכים בהכרח, ואין לדלגם כלל אף לא בשעת כורח, סימננו אותם בצידם, למקומותם במושבותם.

(ג) הערנו פרטי הנהגות אימתי יושבים ואימתי עומדים, אימתי זוקפים ואימתי שוחים, אימתי תוקעים והיכן שוהים, בתוך הקטעים.

דבר המהדיר

ד) ואחרון הגדיל שינויי נוסחאות של מורנו הרב וכו' ר' יצחק רצאבי שליט"א שאיזן תיקן וחקר ועשה לתורה אזניים, מזוקקים שבעתיים, כגון בפיוט אליך ה' נשאתי עיני תחת דגלי המוניך כתבנו דגלי גדודיך ובזאת יבא החרוז על נכון וכן בפיוט "בעת רצון תחנתי" בקטע האחרון הוספנו בתחלתו "הבט משמיד ורומה" וכן בפיוט "עשה למען שמך" החזרנו עטרה לישנה, ע"פ דעת מהרי"ץ מרנא ורבנא, כאשר עיניך תחזינה.

וזאת למודעי שלא נמצא כן בשום ספר ותחינה, אלו המעלות, כולן כלולות, אך בזכות איש האשכולות, - מורנו הרב, סייענו ה' במסילה לעלות. בצאתי אשא כפי אל שוכן מעונים, שכשם שעזרני וסייעני בזה כן יסייעני בשאר ענינים, לזכות את הרבים בכמה מיני קנינים, ויביאנו אל הר קדשו במהרה, ולעבדו באהבה ומורא, ובא לציון גואל אמן.

מוני אנא
ארעא קטינא

דיני ומנהגי האשמורות

- א. ימי הסליחות הם מר"ח אלול עד יום הכיפורים (לא כולל ר"ח)
- ב. זמן הסליחות הוא מחצות הלילה ואילך שאז הוא עת רצון לפני ה' יתברך והמובחר הוא אשמורת הבוקר וכן מנהגינו לקום באשמורת האחרונה של הלילה ולכן קוראים אותם בשם "אשמורות" (שע"ה סי' ק"ט ס"ב) אך בחצי הראשון של הלילה אסור לומר סליחות וי"ג מידות ויש להזהר לכתחילה שלא לומר מזמורי התהלים שקודם הסליחות לפני חצות הלילה (זמן חצות הלילה הוא שתים עשרה שעות לאחר חצות היום)
- ג. הקמים באשמורת צריכין ליטול ידיהם תחלה ולברך ענט"י ואחר האשמורות טוב ליטול הידים שנית בלא ברכה כיון שהנטילה הראשונה היתה קודם עלוה"ש. ונוהגים לומר תחלה גם יתר ברכות השחר וברכות התורה ויש נוהגים לאומרם רק אחר גמר האשמורות (שם)
- ד. אפשר לומר סליחות קודם תפילת שחרית או מנחה.
- ה. הש"ץ יתעטף בטליתו המצויצת קודם שמתחיל ולא יברך עליה משום דקי"ל לילה לאו זמן ציצית הוא ומנהגינו שגם כל הציבור מתעטפים וקודם התחלת התפילה כשרואים שהגיע זמן ציצית מברך הממונה בקול רם להוציא את כולם ידי חובתם (שם ס"ג)
- ו. נוהגים לחלק האשמורות לשלושה שלוחי ציבור והשני מתחיל מ"אלהינו שבשמים שמע קולנו" וכו' והשלישי מתחיל מ"אם אפס רובע הקן" (שם)
- ז. צריך לומר האשמורות בתחינה ובקול בכי (שם)

דיני ומנהגי האשמורות

ח. לא נהגו שהמתפלל אשמורות מתפלל כל אותו יום אלא מזמינים אחרים.

ט. במשך כל זמן אמירת האשמורות הציבור יושבים ורק הש"ץ עומד חוץ מבידוי שעומדים בכפיפת קומה (ואין להשען, ואם אין יכול יעמוד בזקיפה (שם הע' ט"ז)) ואח"כ זוקפים ונשארים עומדים עד סיום פיסקת "בטרם שחקים". ויש מהשאמי שנוהגים לעמוד גם באמירת "אל מלך יושב" וכו' וי"ג מידות (שם)

י. נוהגים לתקוע בשופר בכל יום לאחר סיום האשמורות (יש התוקעים קודם "עשה למען שמך" ויש נוהגים אחרי כן ויש נוהגים קודם "תענו ותעתרו") ותוקעים תשר"ת אחד. ויש מהשאמי שתוקעים גם בשעת אמירת י"ג מידות חוץ מער"ה שאין תוקעים בו כדי להפסיק בין תקיעות רשות לתקיעות מצוה וכן בין ר"ה ליוה"כ אין תוקעים (שם ס"ד)

יא. למנהג חלק מהשאמי שתוקעים בי"ג מידות יעשה זאת התוקע אחר שיסיים בזריזות את אמירת הי"ג מידות כי הי"ג מידות חשובות יותר מהתקיעות של הסליחות, שהן מנהג בעלמא. (ואפשר גם לתקוע מיד באמירת ה' ה' אל רחום" וכו' והוא יאמר אח"כ הי"ג מידות בטרם יסיימו והוי כקורא עם הציבור)

יב. יש קצת מהשאמי שנוהגים מר"ח אלול עד הושענא רבה לומר אחרי שחרית ומנחה את המזמור "לדוד ה' אורי וישעי". (שם)

יג. יחיד האומר אשמורות אינו רשאי לומר שני השמות אלא בחילוף א"ת ב"ש כזה: "מְצַפֵּץ מְצַפֵּץ אל רחום" וגו' אבל במקום שנזכרו י"ג מידות כגון "זכור לנו ברית שלש עשרה מדות" וכד' אין מדלגים. (שם ס"ה)

יד. הבקשות שהן בלשון ארמי כגון "רחמנא אדכר לך... מרן דבשמיא... מחי ומסי" וכו' מנהגינו שאומרים אותם אעפ"י שאין עשרה וכ"ז אפילו יחיד ממש. (שם)

טו. יש סוברים שכשאין עשרה בתחילת האשמורות צריך לומר את הקדיש כשיבואו ומנהגינו אינו כן. (שם)

טז. אם אין פנאי לומר כל האשמורות יקצרו ויאמרו לכל הפחות את י"ב

דיני ומנהגי האשמורות

הסליחות המסודרים באלפא ביתא. ואלו הן המחויבות כפי סדרן של ראשונים וע"פ רבינו האריז"ל. בתחילה "אשרי יושבי ביתך", קדיש, "לך ה' הצדקה", "אל מלך", "ויעבור", "בעת רצון", (א) "רחמנא" וכו' "ויעבור". (ב) "אנשי אמונה". (ג) "תמהנו" (שהוא על סדר תשר"ק). (ד) "אל תעש עמנו כלה". (ה) "אשמנו בגדנו". (ו) "אשמנו מכל עם" וכו' "לעינינו עשקו עמלינו" (אך את "אשמנו באומר ובפועל אפשר לדלג). (ז) "אלהינו שבשמים". (ח) "עננו אבינו". (ט) "אדון הסליחות". (י) "עשה למען אמיתך". (יא) נפילת פנים "לדוד אליך ה' נפשי אשא". (יב) "אליך ה' נשאתי עיני". (שם ס"ו)

יז. אומרים קדיש אחר הסליחות אע"פ שמתפללים שחרית מיד.

יח. באמרו "ובקעו דמעי ענניו" בפיוט "יעירוני רעיוני", וכן במרנות "אליך ה' נשאתי עיני" "וגם את דמעתי שימה בנאדך" אם אינו יכול לבכות לכל הפחות יעשה קול בכי, או יכוין לדמעות של כלל ישראל כדי שלא יראה שקרן ח"ו ועי' בעץ חיים.

יט. אין נוהגים אצלינו לשחות באמירת "ויעבור" ולא להגביה עקבי הרגלים באמירת "ה' ה' אל רחום וחנון" וכו', אך נוהגים להגביה עקבי הרגליים באמירת "ה' הוא האלדי"ם" וכן באמירת "ה' מְלֶכְךָ, ה' מְלֶכְךָ, ה' יְמִלְךָ לְעוֹלָם וָעֶד".

כ. מעיקר הדין מותר לומר סליחות ותחנונים כמה פעמים ביום, רק צריך לדקדק שיעבור לפחות חצי שעה בין וידוי לוידוי ושיאמר אותו מלב ומנפש.

כא. ניתן לומר סליחות ע"י רמקול ועונים אחריו הכל.

כב. בערב ר"ה אין אומרים וידוי ונפילת אפים בתפילת שחרית אבל בסליחות אומרים וידוי ונפילת אפים כרגיל, ומ"מ היינו דוקא בסליחות הנאמרות בלילה אך בסליחות הנאמרות ביום אין לומר וידוי ונפילת אפים.

כג. יזהר להתפלל כהוגן ולא יישן מחמת קומו באשמורת לסליחות לבל יצא שכרו בהפסדו.

כד. הקמים קודם עלות השחר לסליחות נכון להחמיר שלא יטעמו שום

דיני ומנהגי האשמורות

דבר מאכל לחוש לדברי הזוה"ק שהחמיר בזה מאד. ואחר שעלה עמוד השחר אסור מן הדין לטעום כל דבר מאכל, אבל שתית מים קפה וטה מותרת בין קודם עמוד השחר ובין לאחר עמוד השחר.

כה. החי יתן אל לבו בעת אמירת הוידוי והסליחות לפשפש במעשיו ולחזור בתשובה שלמה ולהוסיף מצוות ומעשים טובים בהתקרבו ליום הדין שאז שוקלים זכויותיו ועוונותיו של כל אדם.

כו. אַבֵּל תוך שבעה אסור לו לצאת מביתו ללכת לבית הכנסת לאמירת האשמורות ואפילו בערב ר"ה לפי שאין מנהגינו להרבות בסליחות אז יותר משאר הימים, אלא הציבור אומרים האשמורות בבית הכנסת ואח"כ באים לבית האבל לתפילה. (שם ס"ז)

סדר האשמורות

אלו הם המזמורים שנהגו לומר קודם הסליחות אם יש פנאי.

« לְדוֹד מִשְׁכִּיל. אֲשֶׁרִי נָשׁוּי פֶשַׁע בְּסוּי חֲטָאָה: » אֲשֶׁרִי¹ אָדָם
 לֹא יַחֲשֹב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: » כִּי הִחַרְשְׁתִּי בְּלוֹ
 עֲצָמִי, בְּשֹׁאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם: » כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ,
 נִהַפְּךָ לְשֹׁדִי, בְּחֶרֶב־נִי קִיץ סָלָה: » חֲטָאתִי אוֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא
 כִּסִּיתִי, אִמְרָתִי אוֹדָה עָלַי פֶשַׁעִי לִיהוָה. וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן
 חֲטָאתִי סָלָה: » עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מִצּוֹא.
 רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים, אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ: » אַתָּה סֹתֵר לִי מִצָּר
 תַּעֲרֹנִי, רָנִי פֶלֶט תִּסּוּבְּנִי סָלָה: » אֲשֶׁפִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ זוֹ
 תִּלְךָ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי: » אֵל תִּהְיֶה בְּסוֹס כְּפָרֵד אֵין הָבִין,
 בְּמִתְּג וְרֶסֶן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרֵב אֱלֹהֶיךָ: » רַבִּים מְכַאוֹבִים
 לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטָח בִּיהוָה², חֶסֶד יִסּוּבְּנֵהוּ: » שִׁמְחוּ בִיהוָה² וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְגִּינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל:

« לְמַנְצֵחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: » בָּבוֹא אֵלָיו נָתַן הַנְּבִיא, כַּאֲשֶׁר בָּא
 אֶל בֵּית שִׁבְעָה: » חֲנִנִי אֱלֹהִים כְּחֶסֶדְךָ, כָּרֵב רַחֲמֶיךָ מִחַה פֶשַׁעִי:
 » הָרֵב בְּבִסְנִי מַעֲוֹנִי, וּמַחֲטָאתִי טַהֲרֵנִי: » כִּי פֶשַׁעִי אָנִי אָדָם,

(1) "אֲשֶׁרִי" - השו"א שבש"ן, נע. (2) "בִּיהוָה" - אין מוציאים את האל"ף במבטא, אלא קורין בְּדוּנִי.

וְחִטָּאתִי נִגְדִי תָמִיד: א לָךְ לְבַדְדָּךְ חֲטָאתִי, וְהִרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי,
 לִמְעַן תַּעֲדֶק בְּדַבְרְךָ תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶךָ: ב הֵן בְּעוֹזֶן חוֹלְלָתִי, וּבְחִטָּא
 יַחֲמַתִּנִי אָמִי: ג הֵן אָמַת חִפְצָתָ בִּטְחוֹת, וּבִסְתֶם חֲכֵמָה תוֹדִיעֵנִי:
 ד תַּחֲטָאֲנִי בְּאִזּוֹב וְאַטְהֶר, תִּכְבֹּסֵנִי וּמִשְׁלֵג אֶלְבִּין: ה תִּשְׁמִיעֵנִי
 שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, תַּגְלִלְנָה עֲצָמוֹת דְּבִיתָ: ו הִסְתֵּר פָּנֶיךָ מִחֲטָאִי,
 וְכָל עֲוֹנֹתַי מָחָה: ז לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נָכוֹן חֲדַשׁ
 בְּקִרְבִּי: ח אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלִּפְנֶיךָ, וְרוּחַ קֹדֶשְׁךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנִּי:
 ט הַשִּׁיבָה לִי שְׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי: י אֶלְמֹדָה
 פִּשְׁעִים דִּרְכֶּיךָ, וְחֲטָאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ: יא הִצִּילֵנִי מִדְּמִים אֱלֹהִים,
 אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי, תִּרְנֹן לִשׁוֹנִי צִדְקָתְךָ: יב אֲדַנִּי שִׁפְתֵי תִפְתָּח. וּפִי
 יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: יג כִּי לֹא תַחֲפֹץ זִבַּח וְאַתָּנָה, עוֹלָה לֹא תִרְצֶה:
 יד זָבַחִי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה, לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְבָה, אֱלֹהִים לֹא
 תִבְזֶה: טו הִיטִיבָה בְּרִצּוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם: טז אֲז
 תַּחֲפֹץ זָבַחִי צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל, אֲז יַעֲלוּ עַל מִזְבִּיחְךָ פָּרִים:

« לַמִּנְצָח מִזְמוֹר, לְדָוִד שִׁיר: ז לָךְ דְּמִיָּה תִהְלֶה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן,
 וְלָךְ יִשְׁלַם נֶדֶר: ח שָׁמַע תִּפְלָה, עֲדִידָה כָּל בֶּשֶׁר יָבֹאוּ: ט דְּבָרֵי
 עֹנֹת גָּבְרוּ מִנִּי, פִּשְׁעֵינוּ אֵתָה תִּכְפֹּרֶם: י אֲשֶׁרִי תִבְחָר¹ וְתִקְרַב
 יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ, נִשְׁבָּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ, קֹדֶשׁ הֵיכָלְךָ: יא נִזְרָאוֹת
 בַּצֶּדֶק תַּעֲנֶנּוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ, מִבִּטָּח כָּל קִצּוֹי אֶרֶץ וַיִּם רְחוֹקִים:
 יב מִכִּין הָרִים בִּכְחוֹ, נֶאֱזַר בְּגִבוּרָה: יג מִשְׁפִּיחַ שְׁאוֹן יָמִים, שְׁאוֹן

(1) "תִּבְחָר" - השו"א שבבי"ת, נע.

גְּלִיָּהֶם וְהַמּוֹן לְאֲמִים: ^ט וַיִּירָאוּ יִשְׂרָאֵל קִצּוֹת מְאוֹתֶיהָ, מוֹצְאֵי
בָּקָר וְעֶרֶב תְּרִנִּין: פְּקֻדַּת הָאָרֶץ וְתִשְׁקָקָהּ, רַבַּת תַּעֲשָׁרָנָה,
פֶּלֶג אֱלֹהִים מִלֵּא מַיִם, תִּכְיִן דָּגָנָם כִּי כֵן תִּכְיֶנָּה: ^י תִּלְמִיָּה
רִוּה נַחַת גְּדוּדָהּ, בְּרַבִּיבִים תִּמְגַּגְנָה צִמְחָהּ תִּבְרָךְ: ^{יב} עֲטָרַת
שְׁנַת טוֹבָתָהּ, וּמַעְגְלִיד יִרְעִפּוֹן דָּשֵׁן: ^{יג} יִרְעִפּוּ נְאוֹת מְדָבָר,
וְגִיל גְּבֻעוֹת תַּחְגֻּרְנָה: ^{יד} לְבָשׁוּ כְרִים הַצֶּאֱזָן, וְעִמְקִים יַעֲטִפוּ בָר,
יִתְרוּעֵעוּ אַף יִשְׁירוּ:

« לַמִּנְצָח לְבָנֵי קָרַח מִזְמוֹר: ^ב רָצִיתָ יְהוָה אֲרָצְךָ, שְׁבַת שְׁבִית
יַעֲקֹב: ^ג נִשְׂאֵת עֵזֶן עֲמֹךְ, כְּסִיתָ כָּל חַטָּאתָם סִלָּה: ^ד אִסַּפְתָּ כָּל
עֲבֻרָתָהּ, הִשְׁיבוֹת מִחֲרוֹן אַפְּךָ: ^ה שׁוּבוּנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ, וְהִפֵּר
כַּעֲסֶךָ עִמָּנוּ: ^ו הִלְעוּלָם² תִּתְאַנֶּף בָּנוּ, תִּמְשֹׁךְ אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר:
יְהוָה אֵתָּה תִּשׁוּב תַּחֲנִינוּ, וְעֲמֹךְ יִשְׁמַחוּ בָּךְ: ^ז הִרְאֵנוּ יְהוָה
חֶסֶדְךָ, וַיִּשְׁעֶךָ תִּתֵּן לָנוּ: ^ח אֲשַׁמְעָה מֶה יִדְבֵּר הָאֵל יְהוָה, כִּי
יִדְבֵּר שְׁלוֹם, אֵל עֲמוֹ וְאֵל חֲסִידָיו, וְאֵל יִשׁוּבוֹ לְכִסְלָה: ^ט אֵךְ
קָרוֹב לִירְאָיו יִשְׁעוּ, לְשֹׁכֵן כְּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ: ^י חֶסֶד וְאַמֶּת נִפְגָּשׁוּ,
צֶדֶק וְשְׁלוֹם נִשְׁקוּ: ^{יב} אֲמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמַח, וְצֶדֶק מִשְׁמַיִם נִשְׁקָף:
^{יג} גַּם יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב, וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ: ^{יד} צֶדֶק לִפְנֵי יְהוָה,
וַיִּשֶׁם לְדָרֶךְ פְּעֻמּוֹ:

« תִּפְלָה לְעֲנִי כִי יַעֲטֹף, וּלְפָנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׁיחוֹ: ^ב יְהוָה שְׁמְעָה
תַּפְּלָתִי, וְשׁוֹעֲתִי אֱלִיד תִּבּוֹא: ^ג אֵל תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְיוֹם צָר
לִי, הִטָּה אֵלַי אָזְנוֹךָ, בְּיוֹם אֶקְרָא מִמֶּה עֲנֵנִי: ^ד כִּי כָלוּ בְעֵשֶׂן יָמַי,

(1) "וַיִּירָאוּ" - השו"א שברי"ש, נע. (2) "הִלְעוּלָם" - השו"א שבלמ"ד, נח.

וְעֲצֻמֹתַי כַּמּוֹקֵד נִחְרוּ: ה' הוֹכֵה כָּעֶשֶׂב וַיִּבֹשׁ לִבִּי, כִּי שָׁכַחְתִּי
מֵאֲכָל לֶחֶמִי: ו' מִקּוֹל אֲנַחְתִּי, דִּבְקָה עֲצָמִי לִבְשָׁרִי: ז' דָּמִיתִי
לְקֶאֱת מִדָּבָר, הִיִּיתִי כְכּוֹס חֲרָבוֹת: ח' שָׁקַדְתִּי וְאֶהְיֶה, כְּצִפּוֹר
בּוֹדֵד עַל גֵּג: ט' כָּל הַיּוֹם חֲרָפוֹנִי אוֹיְבִי, מִהוֹלָלִי כִּי נִשְׁפָּעוּ:
י' כִּי אֶפֶר פֶּלֶחַם אֲכַלְתִּי, וְשָׁקוּי בִּבְכִי מִסִּכְתִּי: יא' מִפְּנֵי זַעֲמָד
וְקִצְפָּד, כִּי נִשְׁאַתַּנִּי וַתִּשְׁלִיכֵנִי: יב' יָמִי כָצַל נָטוּי, וְאֲנִי כָּעֶשֶׂב
אֵיבֹשׁ: יג' וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תִּשָּׁב, וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: יד' אַתָּה
תִּקּוֹם תִּרְחַם צִיּוֹן, כִּי עַתָּה לְחַנְּנָה¹ כִּי בָא מוֹעֵד: טו' כִּי רָצוּ
עֲבָדֶיךָ אֶת אֲבִנֶיהָ, וְאַתָּה עֲפָרָה יִחַנְנוּ: טז' וַיִּירָאוּ² גוֹיִם אֶת שֵׁם
יְהוָה, וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת כְּבוֹדְךָ: יז' כִּי בָנָה יְהוָה צִיּוֹן, נִרְאָה
בְּכַבּוֹדוֹ: יח' פָּנָה אֶל תְּפִלַּת הָעָרָעָר, וְלֹא בָזָה אֶת תְּפִלָּתָם:
יט' תִּפְתָּח זֹאת לְדֹר אַחֲרוֹן, וְעַם נִבְרָא יִהְלֹל יָהּ: כ' כִּי הִשְׁקִיף
מִמְרוֹם קֹדֶשׁוֹ, יְהוָה מִשְׁמַיִם אֶל אֶרֶץ הַבַּיִט: כא' לִשְׁמֹעַ אֲנַקְתָּ
אֲסִיר, לִפְתָּח בְּנֵי תַמּוּתָה: כב' לִסְפֹּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה, וַתַּהֲלֵתוּ
בִּירוּשָׁלַם: כג' בַּהֲקַבֵּץ עַמִּים יַחְדוֹ, וּמִמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת יְהוָה:
כד' עָנָה בְּדֶרֶךְ כָּחִי, קִצַּר יָמִי: כה' אָמַר, אֱלֹהִי, אֵל תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי
יָמִי, בְּדֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ: כו' לִפְנֵים הָאָרֶץ יִסְדָּתָהּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ
שָׁמַיִם: כז' הִמָּה יֵאבְדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד, וְכָל־סֶפֶד כְּפָגֵד יִבְלוּ, כָּל־בוֹשׁ
תַּחֲלִיפָם וַיִּחַלְפוּ: כח' וְאַתָּה הוּא, וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ: כט' בְּנֵי
עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוֹנוּ, וְזֶרַע־ם לִפְנֶיךָ יִכּוֹן:

(1) "לְחַנְּנָה" - השו"א שבנו"ן, נח. (2) "וַיִּירָאוּ" - השו"א שבר"ש, נע.

« תִּפְלֶה לְדֹד, שְׁמָעָה יְהוָה | עֲדָק, הִקְשִׁיבָה רִנָּתִי, הָאִזְנָה
 תִּפְלֶתִי, בְּלֹא שִׁפְתֵי מִרְמָה: ^ב מִלִּפְנֵיךְ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא, עֵינֶיךָ
 תִּחְזֹנָה מִיָּשָׁרִים: ^ג בַּחֲנֹת לִבִּי פָקֵדָה לִילָה, צִרְפָּתִי בַּל
 תִּמָּצָא, וּמִתִּי¹ בַּל יַעֲבֹר פִּי: ^ד לַפְעֻלֹת אָדָם בִּדְבַר שִׁפְתֶיךָ, אֲנִי
 שְׁמַרְתִּי אֲרָחוֹת² פְּרִיץ: ^ה תִּמְדֹךְ אֲשָׁרִי בְּמַעֲגָלוֹתֶיךָ, בַּל נִמוּטוּ
 פְּעָמַי: ^ו אֲנִי קָרָאתִיךָ כִּי תַעֲנֵנִי אֵל, הֵט אָזְנוֹךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי:
 הַפְּלִה חֲסִדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים, מִמֶּתִּקוּמָמִים בִּימִינֶךָ: ^ז שְׁמַרְנִי
 כְּאִשּׁוֹן בֵּת עֵין, בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תִּסְתִּירֵנִי: ^ח מִפְּנֵי רָשָׁעִים זֶה שְׂדוֹנִי,
 אִיבִי בְּנֶפֶשׁ יָקִיפוּ עָלַי: ^ט חֲלַבְמוֹ סָגְרוּ, פִּימוּ דִּבְרוּ בִּגְאוֹת:
 « אֲשִׁירֵנוּ עֵתָה סִבְבוּנוּ, עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ לְנִטּוֹת בְּאַרְצִי: ^י דְּמִינוּ
 כְּאַרְיֵה וּכְסוּף לְטָרֶף, וּכְכַפִּיר יוֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים: ^{יא} קוֹמָה יְהוָה,
 קִדְמָה פָּנָיו הִכְרִיעֵהוּ, פִּלְטָה נַפְשִׁי מִרָשָׁע חֲרָבֶךָ: ^{יב} מִמֶּתִּים
 יָדֶךָ יְהוָה, מִמֶּתִּים מִחֶלֶד, חֲלָקִם בַּחַיִּים, וַצִּפּוֹנֶךָ תִּמְלֹא בִטָּנִם,
 יִשְׁבְּעוּ בָּנִים, וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לַעֲוֹלָלֵיהֶם: ^{יג} אֲנִי בַעֲדֶךָ אֶחָדָה פָּנִיךָ,
 אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תִּמְוֹנָתֶךָ:

« לְדֹד | יְהוָה אוֹרִי וְיִשְׁעֵי מַמִּי אִירָא, יְהוָה מְעוֹז חַיִּי מִמִּי
 אֶפְחָד: ^ב בִּקְרֹב עָלִי מְרַעִים לֶאֱכֹל אֶת בָּשָׂרִי, צָרִי וְאִיבִי לִי,
 הִמָּה כְּשָׁלוֹ וְנִפְלוֹ: ^ג אִם תִּחְנֶה עָלִי מִחְנָה לֹא יִירָא לִבִּי, אִם
 תִּקּוּם עָלִי מִלַּחְמָה, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ: ^ד אַחַת שְׁאַלְתִּי מֵאֵת
 יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית יְהוָה כָּל יְמֵי חַיִּי, לַחֲזוֹת
 בְּנַעַם יְהוָה, וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ: ^ה כִּי יַצְפִּנֵנִי בְּסִכָּה בְּיוֹם רָעָה,

(1) מילת "זמתי" מלרע. (2) "ארחות" - השו"א שברי"ש, ש. נח.

יִסְתַּרְנִי בְּסֹתֵר אֶהְלוֹ, בְּצוּר יְרוּמָּמִי: 1 וְעַתָּה יְרוּם רֹאשִׁי עַל
 אִבִּי סְבִיבוֹתַי, וְאִזְבַּחַהּ בְּאֶהְלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה, אֲשִׁירָה וְאִזְמַרְהָ
 לַיהוָה: 2 שְׁמַע יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא, וְחַנּוּנִי וְעֲנִנִי: 3 לֵךְ אָמַר לְבִי
 בְּקִשׁוֹ פָּנִי, אֵת פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ: 4 אַל תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי,
 אַל תֵּט בְּאָף עֲבָדְךָ, עֲזַרְתִּי הָיִיתָ, אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל תַּעֲזֹבֵנִי
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 5 כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי, וַיהוָה¹ יֹאסֶפֶנִּי: 6 הִרְנִי
 יְהוָה דְּרָכְךָ, וְנַחֲנִי בְּאֶרֶח מִישׁוֹר, לְמַעַן שׁוֹרְרִי: 7 אַל תִּתְּנֵנִי
 בְּנַפְשׁ צָרִי, כִּי קָמוּ כִּי עָדִי שָׁקֵר וּפֶתַח חֲמָס: 8 לֹלֶלָה, הָאֲמַנְתִּי
 לְרֹאוֹת בָּטוֹב יְהוָה, בְּאֶרֶץ חַיִּים: 9 קִנְיָה אֵל יְהוָה, חֲזַק וַיֵּאֱמַץ
 לְבָבְךָ, וְקִנְיָה אֵל יְהוָה:

11 רָנְנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה, לַיִּשְׁרִים² נֶאֱוָה תִּהְלָה: 12 הוֹדוּ לַיהוָה
 בְּכִנּוּר, בְּנִגְבֵּל עֲשׂוֹר זָמְרוּ לוֹ: 13 שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חֲדָשׁ, הֵיטִיבוּ נֶגֶן
 בְּתְרוּעָה: 14 כִּי יֵשֶׁר דְּבַר יְהוָה, וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאִמּוֹנָה: 15 אֲהַב
 צִדְקָה וּמִשְׁפָּט, חֶסֶד יְהוָה מְלֵאכָה הָאָרֶץ: 16 בְּדַבַּר יְהוָה שָׁמַיִם
 נַעֲשׂוּ, וּבִרְוַח פִּיו כָּל צִבְאָם: 17 כִּינֹס כִּינֹד מִי הָיִים, נָתַן בְּאוֹצְרוֹת
 תְּהוֹמוֹת: 18 וַיִּרְאוּ³ מִיְּהוָה כָּל הָאָרֶץ, מִמֶּנּוּ יִגְוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּיֵל:
 19 כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי, הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֵד: 20 יְהוָה, הִפִּיר עֵצַת גּוֹיִם,
 הִנִּיא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים: 21 עֵצַת יְהוָה לַעֲוֹלָם תַּעֲמֵד, מַחֲשָׁבוֹת
 לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: 22 אֲשֶׁרֵי הִגּוֹי אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהָיו, הָעַם | בָּחַר
 לְנַחֲלָה לוֹ: 23 מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה, רָאָה אֵת כָּל בְּנֵי הָאָדָם:
 24 מִמִּכּוֹן שְׁבִיתוֹ הִשְׁגִּיתָ, אֵל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: 25 הֵיכָּר יַחַד לָבָם,

(1) "וַיְהִי" - אין מוציאים את האל"ף במבטא, אלא קורין וְדוּנִי. (2) "לַיִּשְׁרִים" -
 השו"א שביו"ד, נח. (3) "וַיִּרְאוּ" - השו"א שבר"ש, נע.

הַמִּבִּין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם: ^ט אִין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרַב חֵיל, גְּבוּר לֹא
 יִנְצֵל בְּרַב כֹּחַ: ^י שְׁקָר הַסּוֹס לֹתְשׁוּעָה, וּבְרַב חֵילוֹ לֹא יִמְלֹט:
^{יח} הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל יִרְאָיו, לְמִי־חַלִּים¹ לְחַסְדּוֹ: ^{טז} לְהַצִּיל מִמּוֹת
 נַפְשָׁם, וּלְחַיֹּתָם בְּרָעָב: ^{יז} נַפְשָׁנוּ חִכְתָּה לִיהוָה, עֲזָרְנוּ וּמִגִּגְנוּ
 הוּא: ^{יט} כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קֹדֶשׁוֹ בִּטְחָנוּ: ^כ יְהִי חֶסֶדְךָ
 יְהוָה עָלֵינוּ, בְּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ:

יעמוד הש"ץ ויאמר

יִשְׁן אֶל תַּרְדֵּם. וְעִזּוּב הִתְלַהֲלֶהְךָ: הִרְחַק דְּרָכֵי אָדָם. וְשׁוּר
 דְּרָכֵי גְבוּהָךְ: וְרוּץ לַעֲבוֹד צוּר קָדֵם. בְּרוּץ כּוֹכְבֵי נְגוּהָךְ:
 מַה לָּךְ נִרְדָּם. קוֹם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ:
 ועונים הציבור: מַה לָּךְ נִרְדָּם. קוֹם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ:

הַקֵּץ לְרֵאוֹת שְׁמִי. וְאֵת מַעֲשֵׂה אַצְבְּעוֹתַי: וְהִבֵּט אֶהְיִי
 מִרוּמָיו. תְּלוּם בְּזָרוּעוֹתַי: וְכוֹכְבִים חוֹתְמָיו. פְּתוּחֵי
 טְבַעוֹתַי: וּפֶחַד מִפְּנֵי אִימָיו. וַיַּחַל אֶת יְשׁוּעוֹתַי: פֶּן זִמֵּן
 יַגְבִּיהֶךָ. וְרַם לְבַבְךָ בְּגִבֶּהְךָ:
 מַה לָּךְ נִרְדָּם. קוֹם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ:

יֵצֵא בַּחֲצֵי הַלֵּילוֹת. בַּעֲקֵבֵי אֲנָשֵׁי שִׁמוֹת: אֲשֶׁר בִּלְשׁוֹנָם
 תַּהֲלוֹת. וְאִין תּוֹכֶם תּוֹךְ וּמִרְמוֹת: לֵילוֹתֵיהֶם תַּפְלוֹת.
 וַיְמוֹתֵיהֶם צוּמוֹת: לֹאֵל, בִּלְבָם מְסֻלוֹת. וְלֹהֶם בְּכֶסֶף מְקוּמוֹת:
 דְּרָכָם סֵלֶם לַעֲלוֹת. אֶל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
 מַה לָּךְ נִרְדָּם. קוֹם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ:

(1) "לְמִי־חַלִּים" - השו"א שבמ"ם, נע.

דְּמַעוֹת תִּזִּיל עֵינֶיךָ. וְתִתְחַרֵּט עַל פְּשָׁעִים: וְתִתְחַנֵּן לְמוֹל
 קוֹנֶךָ. וְאַל תִּתְחַר בַּמַּרְעִים: וְהִשְׁפֵּל מְאֹד אֶת גְּאוֹנְךָ.
 וְקַח הַטּוֹב בִּי נָעִים: כִּפֹּד אֵל מִהוֹנֶךָ. לָעֵת יַעֲלוּ מוֹשִׁיעִים:
 וַיִּשְׁאוּ קוֹל הַמוֹנִיךָ. הַכּוֹן לְקִרְאָת אֱלֹהֶיךָ:
 מַה לָּךְ נִרְדָּם. קוֹם קְרֹא אֶל אֱלֹהֶיךָ:

דְּלִים אֲשֶׁר עָפַר יְסוּדָם. הַחֲכָמָה מֵאִין: וּמוֹתֵר הָאָדָם. מִן
 הַבְּהֵמָה אִין: רַק לְרוֹאֵי עוֹר כְּבוֹדָם. רְאוּת לֵב לֹא
 רְאוּת עֵין: וּמִצָּא מַעֲיָנִי סוּדָם. הַטּוֹבִים מֵאִין: כִּי בּוֹ בֶּשֶׁר וָדָם.
 תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ:
 מַה לָּךְ נִרְדָּם. קוֹם קְרֹא אֶל אֱלֹהֶיךָ:

הָאֱלֹהִיָּהּ¹ אֲשֶׁר אֱהִיָּהּ. אֲשֶׁר כָּל חֲפָצוֹ פָּעַל: הַמְּמִית וְהַמְּחִיָּה.
 מוֹרִיד שָׁאוֹל וַיַּעַל: עֲמוּד לְמִשְׁפָּטוֹ וַחֲיָיָהּ. וַעֲזוּב
 מֶרֶד וּמַעַל: יֵאמֶר מְתֵי וְאִיָּהּ. מַה לְּמִטָּה וּמַה לְּמַעַל: אוֹלָם
 תָּמִים תִּהְיֶה. עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
 מַה לָּךְ נִרְדָּם. קוֹם קְרֹא אֶל אֱלֹהֶיךָ:

יַעֲרֹנִי רַעֲיוֹנִי. וְסוּד לְבִי וּמִשְׁאָלוֹ: הִגּוֹת דְּבָרֵי תַחֲנוּנִי.
 בְּזִמְרַת אֵל וּמִהֲלָלוֹ: וְלֹא אֶתֵּן שְׁנַת לַעֲיִנִי. חֲצוֹת
 (סוּף) לַיִל בְּגִלְלוֹ: לַחֲצוֹת בְּנָעַם יְהוָה וּלְבִקֵּר בְּהִיכְלוֹ:
 וְעוֹנִים הַצִּיבוֹר: לַחֲצוֹת בְּנָעַם יְהוָה. וּלְבִקֵּר בְּהִיכְלוֹ:

(1) י"ג "הָאֱלֹהִיָּהּ", והעיקר לאמרו בקמץ שלא ישמע לשון תמיהה.

הַקִּיצוֹתִי וְאַחֲשֵׁב. מִי זֶה אֲשֶׁר הִקְיַצְנִי וְהִנֵּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב.
 תְּהַלּוֹתִי, הֵאִיצְנִי וְנָתַן בְּאֲזְנֵי קֶשֶׁב. וְחִזְקֵנִי
 וְאַמְצְנִי וְכָל עוֹד רוּחִי בִּי הֵשֵׁב. אֲבָרְךָ אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי צוּר אֲשֶׁר
 הִנָּשְׁמָה לוֹ. וְהַגּוֹיָה מִפַּעְלוֹ:
 לַחַזוֹת בְּנֶעֱם יְהוָה. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ:

וְאֶת־חַנּוּן לְפָנָיו. וּבִתְחִנָּה אֶת־עַנְגּוֹ: וּבִקְעוֹ דְּמַעֵי עֲנָנָיו. וּמִתְקוֹ
 מִצּוּר וּפִנֵּג: וְגִבָּה לְבִי בְּעֵינָיו. בָּעֵת נִמַּס כְּדוֹנָג:
 בְּעָבֶד לְפָנֵי אֲדוֹנָיו. מִפֶּחָדוֹ יִתְמוּגָג: וְכִי יִזְכּוּר מַחְמְלוֹ. יִנָּשֶׂה
 אֶת כָּל עַמּוֹלוֹ:
 לַחַזוֹת בְּנֶעֱם יְהוָה. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ:

דוֹם לַיִל וְהַכָּבֵד. וְאַחֵר שָׁחַר מִבּוֹא: עָדִי יִתְרַצֶּה עָבֶד.
 בְּתַחֲנוּנָיו אֵלֵי רַבּוֹ: וַיִּשְׁפֹּךְ דָּם לֵב וְכִבֵּד. וַיַּגִּיד נִגְעֵי
 לִבּוֹ: וַיִּתְיַחַד הָעוֹבֵד. עִם הַמֶּלֶךְ בְּמִסְבוֹ: וַיִּשִּׁיר וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ.
 לְשֵׁם דָּגְלוֹ וּמִגְדָּלוֹ:
 לַחַזוֹת בְּנֶעֱם יְהוָה. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ:

הִנֵּה עָבֶד עָבֵד עֲבָדִים. לְפָנֵי מֶלֶךְ מְלָכִים: עוֹמֵד וַיִּדּוֹ כְּבָדִים.
 וּדְמַעֵי נְהֻלָּכִים: לָךְ יִצְרִי נְעָבָדִים. בְּעוֹד חַיִּי נִמְשָׁכִים:
 וְכָל קָרְבִּי לָךְ מוֹדִים. מִתְנוּדִים וּמְבָרְכִים: סֶלַח לְרוּעַ מַעֲלָלוֹ.
 אֲשֶׁר כָּחַל מִשְׁקָלוֹ:
 לַחַזוֹת בְּנֶעֱם יְהוָה. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ:

בֶּן אָדָם בֶּן אָדָם, מִה לֵךְ נִרְדָּם, קוֹם וּקְרֵא בְּתַחֲנוּנִים.
שְׂפוֹךְ שִׁיחָה, דְּרוֹשׁ סְלִיחָה, מֵאֲדוֹן הָאֲדוֹנִים. רַחֵם וּטְהַר,
וְאַל תִּתְּאָחֵר, בְּטָרֶם יָמִים פְּזִיזִים. וּמִהֲרָה, רוּץ לְעֶזְרָה, לִפְנֵי
שׁוֹכֵן מְעוֹנִים. וּמִפְּשָׁע, וְגַם רָשָׁע, בָּרַח וּפָחַד מֵאֲסוֹנִים. אָנָּה
שְׁעָה, שְׂמֵךְ יוֹדְעִי, יִשְׂרָאֵל נֶאֱמָנִים. לֵךְ יְהוָה הַצְדָּקָה. וְלִנּוּ,
בְּשֵׁת הַפָּנִים:

ועונים הציבור: לֵךְ יְהוָה הַצְדָּקָה. וְלִנּוּ, בְּשֵׁת הַפָּנִים:

עֲמוּד פֶּגֶזֶר, בְּלֵב נִשְׁפָּר, לְהַתְּנוּת עַל חַטָּאִים. יְהוָה אֵל
דְּרוֹשׁ, בְּכַבֵּד רֹאשׁ, לְכַפֵּר עַל חַטָּאִים. כִּי לְעוֹלָם, לֹא
נִעְלָם, מִמֶּנּוּ נִפְלְאִים. וְכָל מֵאֲמַר, אֲשֶׁר יֵאמָר, לִפְנֵי הֵם
נִקְרָאִים. הַמֵּרַחֵם, הוּא יִרְחֵם. בְּרַחֵם אָב, עַל בָּנִים:
לֵךְ יְהוָה הַצְדָּקָה. וְלִנּוּ, בְּשֵׁת הַפָּנִים:

ואומרים כל הקהל ביחד

וְהוּא רַחוּם יַכְפֵּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אָפּוֹ
וְלֹא יַעִיר כָּל חַמָּתוֹ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמִּלֵּךְ יַעֲנֵנוּ
בְּיוֹם קְרָאֵנוּ: יְהוָה עֲבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
סִלָּה: יְהוָה עֲבָאוֹת אֲשֶׁרִי¹ אָדָם בָּטַח בָּךְ: אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי
בֵּיתְךָ עוֹד יַהֲלִילוך² סִלָּה: אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְכָה לוֹ אֲשֶׁרִי¹
הָעַם שִׁיְהוּהָ³ אֱלֹהֵיו:

(1) "אֲשֶׁרִי" - השו"א שבשי"ן, נע. (2) "יַהֲלִילוך" - השו"א שבלמ"ד, נח. (3) "שִׁיְהוּהָ" - מוציאים את האל"ף במבטא וקורין שְׁאֲדוּנִי.

תִּהְיֶה לְדָוִד. אֲרוּמָמָךְ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ. וְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָ. וְאַהֲלִלָה שְׁמֶךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמַהֲלֵל מְאֹד. וְלַגְדִּלְתּוֹ אֵין
חֶקֶר: דֹּר לְדֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ. וּגְבוּרָתֶיךָ יַגִּידוּ: הַדָּר
כְּבוֹד הַדָּדָךְ. וְדַבְּרִי נִפְלְאוֹתֶיךָ אִשְׁיַחָה: וַעֲזֹז נִזְרָאֲתֶיךָ¹
יֹאמְרוּ. וּגְדוּלַּתְךָ אֶסְפְּרֶנָּה: זָכַר רַב טוֹבָךְ יִבְיָעוּ. וְצִדְקָתְךָ
יִרְנְנוּ: חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה. אַרְךָ אַפִּים וּגְדֹל חֶסֶד: טוֹב
יְהוָה לְכָל. וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל
מַעֲשֵׂיךָ. וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכְכָּה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ.
וּגְבוּרָתְךָ יִדְבִּירוּ: לַהּוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ. וּכְבוֹד
הַדָּר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֲלָמִים. וּמִמְשַׁלְתְּךָ
בְּכָל דֹּר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל הַנִּפְלִים. וְזֹקֵף לְכָל
הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁפְּרוּ. וְאַתָּה נֹתֵן לָהֶם אֶת
אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדְךָ. וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן:

(ר"ת פא"י, וס"ת חת"ך, בא"ת ב"ש, סא"ל גימטריא יאהדונהי. וצריך לכון בפסוק
זה מאד שהשי"ת משגיח זן ומפרנס לכל ואם לא כיון בו ראוי לחזור ולאמרו שוב.
כן הדין באשמורות כמו שנתבאר בשער"י וירא התשע"ו) צִדְּיִק יְהוָה בְּכָל
דְּרָכָיו. וְחִסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל קְרָאִיו. לְכָל
אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאַמֶּת: רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה. וְאֵת שׁוֹעֲתָם
יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת כָּל אֲהָבָיו. וְאֵת כָּל
הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תִּהְיֶה יְהוָה יִדְבֵּר פִּי. וּבִכְרֶךָ כָּל בִּשָּׁר

(1) "נזראתיך" - השו"א שברי"ש, נע.

שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאַנְחֵנוּ נִבְרָךְ יְיָ מִעַתָּה וְעַד
עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

ואומר הש"ץ חצי קדיש

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמִיָּה רַבָּא: אָמֵן בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתִיָּה
וְיִמְלוֹךְ מַלְכוּתִיָּה וְיַצְמַח פְּרָקְנִיָּה וְיִקְרַב מְשִׁיחִיָּה
וְיַפְרוֹק עַמִּיָּה. בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיִּיהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּעֶגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן: ועונים הציבור, והוא עונה עמהם מ"יהא
שְׁמִיָּה רַבָּא" אָמֵן. יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָּא.
ואומר הש"ץ יִתְבָּרַךְ: אָמֵן וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַדָּר וְיִתְהַלָּל וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמִיָּה דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא: אָמֵן לְעִילָא
לְעִילָא מְכָל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא וְתַשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא דְּאִמְרֵין
בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן: אָמֵן

ואומר רשות זה הש"ץ, ואם אין פנאי מתחיל "לך ה' הצדקה"

קִמַּתִּי וְתַדַּד שְׁנָתִי. לְהִיּוֹת כְּפָרָה שׁוֹאֵל: בְּעָדִי וּבְעַד בֵּיתִי.
וּבְעַד כָּל קְהָלִי¹ יִשְׂרָאֵל:

ועונים הציבור: קִמַּתִּי וְתַדַּד שְׁנָתִי. לְהִיּוֹת כְּפָרָה שׁוֹאֵל: בְּעָדִי וּבְעַד בֵּיתִי. וּבְעַד
כָּל קְהָלִי יִשְׂרָאֵל:

יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל אֱלִיךָ. עוֹרִי. מוֹדִים תְּשַׁאתָם: חֵי נַצְחִי. תָּמִיד
פְּעֻלָּךְ. מְשֻׁגָּת פְּעֻלָּתָם: וְעַתָּה הֵם בָּאִים אֲצִלְךָ. עִם
זְכוֹת אֲבוֹתָם: יְיָ לְכַפֵּר עֲוֹנוֹתָם. הַתְּרַצָּה וְהוֹאֵל:

קִמַּתִּי וְתַדַּד שְׁנָתִי. לְהִיּוֹת כְּפָרָה שׁוֹאֵל: בְּעָדִי וּבְעַד בֵּיתִי. וּבְעַד כָּל קְהָלִי
יִשְׂרָאֵל:

יְהִי אֲנִי וְהֵם עֲבָרְנוּ. תּוֹרָה וּמִצְוֹתֶיהָ: פִּשְׁעֵנוּ וְלֹא שָׁמְרָנוּ. דִּינָהּ
וְחֻקֹּתֶיהָ: וּבַעֲזוֹת מִצַּח הִפְרָנוּ. סִיג מִשְׁמְרוֹתֶיהָ: עַל כֵּן כָּל
קָלָלוֹתֶיהָ. בְּדִין שָׁמָּה בְּיוֹאֵל:

קִמְתִּי וַתֵּדֵד שְׁנָתִי. לִהְיוֹת בְּפֶרֶה שׁוֹאֵל: בְּעָדִי וּבַעֲד בֵּיתִי. וּבַעֲד כָּל
קְהֵלִי יִשְׂרָאֵל:

וְאַתָּה אֵל אֲבוֹתֵינוּ. טוֹבָךְ עָלֵינוּ תַּגְמוֹר: וּלְכָל עַם קָהֳלָתְנוּ.
חַיִּים וּרְפוּאָה אָמֹר: וּבִרְךָ אֶת שְׁנָתְנוּ. וְחֻקֹּת תְּבוּאָה
לָנוּ שְׁמוֹר: וְנִשְׁיֹר לְךָ מִזְמוֹר. עַל כָּל שִׁיר אָב לְמוֹאֵל:

קִמְתִּי וַתֵּדֵד שְׁנָתִי. לִהְיוֹת בְּפֶרֶה שׁוֹאֵל: בְּעָדִי וּבַעֲד בֵּיתִי. וּבַעֲד כָּל
קְהֵלִי יִשְׂרָאֵל:

דִּבֶּר וּכְפָר פִּשְׁעֵינוּ. וּקְבִלְנוּ בְּתִשְׁבָּה: רָפָא צוֹר יִשְׁעֵנוּ כָּל
נִגְעֵינוּ. וְשִׁמַּח נַפְשׁ עֲלוּבָה: הַחִישׁ וְקָרַב יִשְׁעֵנוּ. יְהִי,
בְּנַחַת וְשׁוּבָה¹: וְקִיִּים נְבוּאָה. וּבֹא לְעִיֹן גּוֹאֵל:

קִמְתִּי וַתֵּדֵד שְׁנָתִי. לִהְיוֹת בְּפֶרֶה שׁוֹאֵל: בְּעָדִי וּבַעֲד בֵּיתִי. וּבַעֲד כָּל
קְהֵלִי יִשְׂרָאֵל:

הוּא בֶן דָּוִד יַחֲיָה. בְּטוֹבָךְ אֶת רוּחֵנוּ: הִרְבָּ אֶת רִיבְנוּ. בְּטוֹבָךְ
שְׁמַחְנוּ: וְקִבֵּץ בְּמַהֲרָה. כָּל נִדְחֵנוּ: אֶהְיָ אֲשֶׁר אֶהְיָה.
מִתִּי עֲמֹךְ תַּחֲיָה: וּבִנָּה מִקְדָּשׁ וְאַרְיֵאֵל:

קִמְתִּי וַתֵּדֵד שְׁנָתִי. לִהְיוֹת בְּפֶרֶה שׁוֹאֵל: בְּעָדִי וּבַעֲד בֵּיתִי. וּבַעֲד כָּל
קְהֵלִי יִשְׂרָאֵל:

תַּפְלָה לְדוֹד, שְׁמָעָה יְהוָה | צֶדֶק, הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי, הָאֲזִינָה
 תַּפְלָתִי. בְּלֹא, שְׁפָתֵי מִרְמָה: מִלִּפְנֵיךְ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא,
 עֵינֶיךָ תַּחֲזִינָה מִיִּשְׂרָאֵל: בְּחִנָּת לִבִּי פָקֶדֶת לַיְלָה, צִרְפָּתִנִּי בַל-
 תִּמָּצָא. זְמַתִּי,¹ בַּל-יַעֲבֹר-פִּי: לַפְעֻלֹת אָדָם בְּדִבֵּר שְׁפָתֶיךָ,
 אֲנִי שְׁמַרְתִּי אֲרָחוֹת² פְּרִיץ: תִּמְנֹךְ אֲשָׁרִי בַּמַּעְגְּלוֹתֶיךָ, בַּל נִמוּטוּ
 פְּעָמַי: אֲנִי קָרָאתִיךָ כִּי תַעֲנֵנִי אֵל. הִט-אָזְנוֹךָ לִי, שְׁמַע אִמְרָתִי:
 הִפְלָה חֲסִדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים, מִמֶּתֶקוֹמָמִים בִּימִינֶךָ: שְׁמַרְנִי
 כְּאִשּׁוֹן בֵּת עֵין, בְּצֵל בְּנִפְיֶךָ תִּסְתִּירֵנִי: מִפְּנֵי רָשָׁעִים זֶה שְׁדוֹנִי,
 אֲבִי בְּנִפְשׁ יִקִּיפוּ עָלַי: חֲלָבֹמוֹ סָגְרוּ. פִּימוֹ, דִּבְרוּ בְּגִאוֹת:
 אֲשָׁרֵינוּ עָתָה סָבְבוּנוּ, עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ לַנְּטוֹת בְּאַרְצֶךָ: דְּמִינוּ
 בְּאַרְיֵה יְכַסּוֹף לְטָרֶף. וְכַכְפִּיר, יֵשֵׁב בְּמִסְתָּרִים: קוֹמָה יְהוָה,
 קִדְמָה פָּנָיו הַכְרִיעֵהוּ. פִּלְטָה נַפְשִׁי, מִרָשָׁע חֲרָבֶךָ: מִמֶּתֶם
 יָדָךְ | יְהוָה, מִמֶּתֶם מַחֲלֵד, חֲלָקִים בַּחַיִּים, וַצִּפּוֹנֶךָ תִּמְלֹא
 בְּטָנָם. יִשְׁבְּעוּ בָנִים, וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לַעֲוֹלָלִיָּהֶם: אֲנִי בְּצֶדֶק אֲחֻזָּה
 פָּנֶיךָ, אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תִּמְוֹנָתֶךָ:

אם יש פנאי יאמר הש"ץ.

יְהוָה אֱלֹהֵי הַצְבָּאוֹת יוֹשֵׁב הַפְּרוּבִים. בָּטִיתָ לַעֲמֹךְ שׁוּבוּ בָנִים
 שׁוֹבְבִים: גָּשׁוּ נָא אֵלַי בְּדִבְרֵים עֲרָבִים. דְּרָשׁוּנִי וַחֲוִי
 יָמִים רַבִּים: הֲלוֹא דְבָרֶיךָ לַעֲוֹלָם נִצְבִּים. וּבָם אֲנַחְנוּ נִשְׁעָנִים
 וְנִקְרָבִים: זָכְרֵנוּ לַחַיִּים טוֹבִים. חָנְנוּ בַּחֲסִדֶיךָ הָרַבִּים: טוֹב אֶתָּה
 לְרָעִים וְלַטּוֹבִים. יְמִינֶךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִים: כִּי לֹא תַחְפוֹץ

(1) תיבת "זמתי" מלרע. (2) "ארחות" - השו"א שברי"ש, נח.

בְּמִיתַת חַיִּים. לָכֵן אֲנַחְנוּ מְשַׁבִּימִים וּמַעְרִיבִים: מִלֵּךְ מִהֲלֵל
בְּמַחְנוּת כְּרוּבִים. נִקְנוּ מַחֲטָא וּמַכָּל חַיִּים: סֶלַח לָנוּ כִּי
פָּשַׁעֵינוּ מְרִבִּים. עָנְנוּ לְמַעַן צוּרִים הַחַצוּבִים: פֶּתַח־תְּשׁוּבָה בַּל
יְהוּ מְשַׁלָּבִים. צַעֲקוֹתֵינוּ לִפְנֵיךְ יִהְיוּ נִקְרָבִים: קָרְבָנוֹ¹ אֵלֶיךָ
חוֹצֵב לְהִבִּים. רִצְנוּ כְּעוֹלוֹת פָּרִים וּכְשָׁבִים: שִׁבְנוּ אֵלֶיךָ נְעָרִים
וְשָׁבִים. תְּמוּכִים בְּטוּחִים עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:

◀ לֵךְ אֲדֹנִי הַצְדָּקָה. וּלְנוּ בִשְׁתַּת הַפָּנִים: מֶה נִתְּאוּנָה וּמֶה
נֹאמַר. מֶה נִדְבֵּר וּמֶה נִצְטָדֵק: נַחֲפֹשֶׁה דְרָכֵינוּ
וְנַחֲקוֹרָה. וְנִשׁוּבָה אֵלֶיךָ: כִּי יִמְיֶיךָ פְּשׁוּטָה. לִקְבֹּל שָׁבִים:
שָׁבִים אֵלֶיךָ בְּכָל לֵב. שְׁוַעְתָּם תִּקְבֹּל בְּרַחֲמֶיךָ: בְּרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים בָּאֵנוּ לִפְנֶיךָ. כְּדִלִים וּכְרָשִׁים דִּפְקָנוּ דִּלְתֶיךָ:
דִּלְתֶיךָ דִּפְקָנוּ רַחוּם וְחַנוּן. אֵל תִּשְׁיבֵנוּ רִיקָם מִלִּפְנֶיךָ:
מִלִּפְנֶיךָ מִלְּבָנוּ, רִיקָם אֵל תִּשְׁיבֵנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ
תִּפְלָה: שׁוֹמֵעַ תִּפְלָה. עֲדִיד כָּל בָּשָׂר יִבְאוּ: שׁוֹמֵעַ
תִּתְחַנֶּה. אֵלֶיךָ כָּל הָרוֹחוֹת יִבְאוּ: יִבְאוּ אֵלֶיךָ הָרוֹחוֹת.
וְכָל הַנִּשְׁמָה: הַנִּשְׁמָה לָךְ וְהַגּוֹף פִּעֵלָךְ. חוּסָה עַל עַמְלָךְ:
הַנִּשְׁמָה לָךְ וְהַגּוֹף פִּעֵלָךְ. צוּר אֲשֶׁר אֵין דּוּמָה לָךְ. חוּסָה
עַל עַמְלָךְ: הַנִּשְׁמָה לָךְ וְהַגּוֹף פִּעֵלָךְ. יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן
שְׁמֶךָ: אֲתָאֵנוּ עַל שְׁמֶךָ. יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: בַּעֲבוּר
שְׁמֶךָ. כִּי אֵל מִלֵּךְ חַנוּן וְרַחוּם שְׁמֶךָ: שְׁמֶךָ נִקְרָא עָלֵינוּ.

(1) "קָרְבָנוּ" - השו"א שבריי"ש, נע.

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: שְׁמֶךָ נִקְרָא בְּקִרְבָּנוּ. אֵל תִּנְיָחֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ: אֱלֹהֵינוּ. בִּשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ. וּנְכַלְמֵנוּ בְּעֲוֹנוֹתֵינוּ:
אֵין לָנוּ פֶה לְהִשָּׁב. וְלֹא מִצַּח לְהָרִים רֹאשׁ: כִּי רַבּוּ
מִשׁוּבוֹתֵינוּ. לָךְ חֲטָאֵנוּ: חֲטָאֵנוּ עִם אֲבוֹתֵינוּ. הָעוֹיֵנוּ
הִרְשָׁעֵנוּ: מֶה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. מֶה נִדְבֵּר וּמֶה
נִצְטַדֵּק: מֶה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם. מֶה נִסְפֵּר לְפָנֶיךָ
שׁוֹכֵן שְׁחָקִים: הֲלֹא הִנֵּסְתָּרוֹת וְהִגְלֹלוֹת, אֶתָּה יוֹדֵעַ:
אֶתָּה יוֹדֵעַ רִזֵּי עוֹלָם. וְתַעֲלוּמוֹת סִתְּרִי כָל חַי: אֶתָּה
חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי בֶטֶן. וְרוֹאֶה כְּלִיּוֹת וְלֵב: אֵין כָּל דָּבָר
נִעְלָם מִמֶּךָ. וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: אִם עֲוִינֵנוּ עָנוּ בָנוּ¹.
יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה. אֲדָנִי מִי
יַעֲמֵד: כִּי עֲמָדָה הִסְלִיחָהּ. לְמַעַן תִּנָּרָא: כִּי עֲמָדָה מְקוֹר
חַיִּים. בְּאוֹרֶךְ נִרְאָה אוֹר: כִּי לֹא עַל צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ
מִפְּלִיּוֹת תִּחְנוּנוֹנוּ לְפָנֶיךָ. כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדָנִי |
שְׁמַעְהָ². אֲדָנִי | סִלַּחְהָ³. אֲדָנִי הַקְּשִׁיבָהּ⁴ וַעֲשֵׂה אֵל
תִּאֲחָר: לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי. כִּי שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עֵירֶךָ וְעַל
עֲמָדָה: הִשְׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנִשְׁוֶבָהּ. תִּדְּשׁ יָמֵינוּ בְּקָדְשׁ:

(1) תיבת "בנו" מלעיל. (2) תיבת "שמעה" מלעיל. (3) תיבת "סלחה" מלעיל. (4) תיבת "הקשיבה" מלעיל.

אֵלַיךְ יְהוָה אֶקְרָא. מִשְׁגָּב לְעֵתוֹת בַּעֲרָה: בִּקְרוֹב עָלַי מְרַעִים.
 זִלְעָפָה אֲחֻזְתָּנִי מִרְשָׁעִים: גָּבְרוּ וְעָלוּ עַל רֹאשִׁי. שׁוּבָה
 יְהוָה חֲלֹצָה נַפְשִׁי: דּוֹכְרִי שָׁקֶר בִּלְשׁוֹנִם. תִּנְהַל עוֹן עַל עוֹנִים:
 הַכּוֹנִי פִּצְעוֹנִי בַּעֲלֵי זָדוֹן. אִישׁ חֲמָה יַגְרֶה מְדוֹן: וְאִף גַּם זֹאת
 בַּהֲיוֹתִי בַּעֲרָה. אֱלֹהִים הָיִיתָ לִּי לְעֹזְרָה: זְכוֹר עֲנִי וְעֲמָלִי. כִּי
 אָשֵׁב בַּחֲשָׁד יְהוָה אֹר לִי: חֲמוּל עַל גּוֹלַת אֲרִיאֵל. שֶׁה פּוֹזְרָה
 יִשְׂרָאֵל: טָרָם יִכְלוּנִי² אֲנָשִׁי דָמִים. עוֹבְדֵי אֱלֹהִים אֲלֻמִּים:
 יִשְׁמּוּ יָד עַל פֶּה. וְאֲנִי בִּיהוָה אֶצַּפָּה: כִּי עָלֶיךָ הוֹרֵגְנוּ כָּל הַיּוֹם.
 אֵל נֹרָא וְאִיוִּם: לָקִינוּ בְּעוֹל גָּלוּת וְשִׁבְיָה. עַל אֱלֹה אֲנִי בּוֹכֶיָה:
 מִכִּרְתָּנוּ חֲנָם בְּיַד עֲרָלִים. אֱהִלִּי אָדוּם וַיִּשְׁמַעֲאֻלִּים: נַחֲשָׁבְנוּ
 בַּצֹּאן טִבְחָה. הַשְׁמִיעֵנוּ שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה: סוּרוּ טָמֵא קִרְאוּ לָנוּ.
 וְנִהֵי כִטְמֵא בָּלָנוּ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה. אֵל תִּרְחַק מִמָּנוּ
 כִּי צָרָה קְרוּבָה: פִּשְׁעֵינוּ תִּכְסֶּה שׁוֹכֵן מְעוֹנִים. רַחֵם עָלֵינוּ
 כִּרְחֵם אָב עַל בָּנִים: צָרִינוּ בּוֹסָסוֹ אֶת מִקְדָּשְׁנוּ. הֲלוֹא לְמִשְׁמַע
 אֶזֶן דָּאָבָה נַפְשָׁנוּ: קִנָּא לְשֵׁם קִדְשֶׁךָ וְתִנְקוּם נָקָם. יִבְשׁוּ
 הַבּוֹגְדִים רִיקָם: רוֹכֵב עָנָן וְעֶרְפֶּל. הַשְׁפֹּלָה³ הַגְּבִיָּה וְהַגְּבִיָּה
 הַשְׁפֹּל: שִׁמְחֵנוּ בִּבְנֵי אֶפְרַיִם. אֶתָּה תִּקּוּם תִּרְחֵם צִיּוֹן: תִּשְׁלַם
 גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשָׁנוּ. יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לִבָּנוּ:

**יִשְׁבֹּט יְהוּדָה בְּדוֹחַק וּבִצְעָר. הִישָׁאג אֲרִיָּה בִּיעָר: מִקּוּיִם
 יִשׁוּעַתָּךְ אֲבוֹת וּבָנִים. הָעֲנִיִּים וְהָאֲבִיוֹנִים: עֲמוּד בַּפֶּרֶץ**

(1) "תִּנְהַל" - תִּי'ו גע. (2) "יִכְלוּנִי", לכלול את הציבור. והעיקר כבפנים כי כאן מדובר
 לעת עתה בלשון יחיד כמו "ש בשער" פ' תבוא התשע"ט. (3) תיבת "הַשְׁפֹּלָה" מלעיל.

בַּל נִהְיָה לְשָׁחוֹק. לָמָּה יִהְיֶה תַעֲמֹד בְּרָחוֹק: יוֹנֵתֶךָ עַד שְׁעָרֵי
 מוֹת הַגֵּיעָה. יוֹשֵׁב הַכְּרוֹבִים הוֹפִיעָה: הִבֵּה לָנוּ עֲזָרַת מִצָּר.
 הַיֵּד יִהְיֶה תִקְצָר: חֲדָשׁ יִמִּינוּ בַּגָּלוּת יִשָּׁן. עוֹרָה לָמָּה תִישָׁן:
 זְכוֹר בְּנִיד בְּאַרְץ לֹא לָהֶם. וְזֶר לֹא יִקְרַב אֲלֵיהֶם: קֵץ הַנַּחֲתָם
 גִּלָּה לְגַלְמוּדָהּ. יִשְׁמַח הָרָצִין תְּגַלְגֵּלָה בְּנוֹת יְהוּדָה: שׁוֹעֲתָנוּ
 תַּעֲלֶה לְשָׁמַי מְרוֹמִים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים:

אומרים הציבור והוא עמהם

◀ אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוֹת.
 מוֹחֵל עוֹן עֲמוֹ, מְסִיר חַטָּאת יִרְאִיו. מַעֲבִיר רִאשׁוֹן
 רִאשׁוֹן, מְרַבֵּה מַחִילָה לַחֹטְאִים וְסֹלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים.
 עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ, וְלֹא כִרְעַתָּם לָהֶם
 גּוֹמֵל. אֵל הוֹרֵתָנוּ לֹאמַר לְפָנֶיךָ שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה. בַּעֲבוּר
 שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה. זְכוֹר לָנוּ בְּרִית שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת
 שְׁלֹרֶחֱמִים, שְׁחַלָּה בָּם עָנְיוֹ לְפָנֶיךָ מִקֵּדֶם. וְכֵן כְּתוּב
 בַּתּוֹרָתְךָ, וַיֵּרֶד יְהוָה בַּעֲנָן וַיִּתְּיָצֵב עֲמוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בִשְׁם,
 יְהוָה. וְשֵׁם נֶאֱמַר.

ואומר הש"ץ: וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא. ועונים הציבור והוא עמהם:
 יְהוָה | יְהוָה. אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת:
 נִצֵּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשָּׂא עוֹן וּפִשַׁע וְחַטָּאָה. וְנִקְּחָה:

ואומר הש"ץ: וְסִלַּחְתָּ לַעֲוֹנָנוּ וּלְחַטֹּאתֵינוּ וְנַחֲלֵתָנוּ:

◀ בעת רצון תחננתי. לך צורי, ורנתי. תננתן לי נפשי
בשאלתי, ועמי בבקשתי:

ועונים הציבור: בעת רצון תחננתי. לך צורי ורנתי. תננתן לי נפשי בשאלתי.
ועמי בבקשתי: (וי"נ לענות רק מן "תננתן לי נפשי" וכו')

כי נמכרנו לערלים, אדומיים וישמעאלים. עמלקים וגם
גבלים, אשר שונאים יחידתי:

בעת רצון תחננתי. לך צורי ורנתי. תננתן לי נפשי בשאלתי. ועמי בבקשתי:

מאסנו במלכותך, ובמשיח קהלתך. ובמקדש בחירתך,
מאד גדלה מעילתי:

בעת רצון תחננתי. לך צורי ורנתי. תננתן לי נפשי בשאלתי. ועמי בבקשתי:

שלשתן עתה בקשנו, ואתה אל תחננו. וריקם אל
תשיבנו, ומהר נא ישועתי:

בעת רצון תחננתי. לך צורי ורנתי. תננתן לי נפשי בשאלתי. ועמי בבקשתי:

היבט משמיד ורומה, ורחם עדה זעומה, ונחם עניה
שוממה. ואדבר לן קימיה דאברהם רחיקא, אב המון
קהלתי:

בעת רצון תחננתי. לך צורי ורנתי. תננתן לי נפשי בשאלתי. ועמי בבקשתי:

◀ ואומר הש"ץ: רַחֲמָנָא, אֲדָכֵר לָן קִימִיָּה דְּאַבְרָהָם דְּחִימָא,

בְּדִיל וַיַּעֲבֹד: רַחֲמָנָא וַיַּעֲבֹד: ואומרים הציבור:

רַחֲמָנָא אֲדָכֵר לָן קִימִיָּה דִּי־צִחֶק עֲקִידָא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא אֲדָכֵר לָן קִימִיָּה דִּי־עֶקֶב שְׁלִימָא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא אֲדָכֵר לָן זְכוּתִיָּה דִּי־סֹפֶר צְדִיקָא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא אֲדָכֵר לָן קִימִיָּה דְּמֹשֶׁה נְבִיא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא אֲדָכֵר לָן קִימִיָּה דְּאַהֲרֹן כֹּהֵנָא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא אֲדָכֵר לָן קִימִיָּה דְּפִינְחָס¹ קְנָאָה, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא אֲדָכֵר לָן קִימִיָּה דְּדָוִד מְשִׁיחָא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא אֲדָכֵר לָן עֲלוּתִיָּה דְּשְׁלֹמֹה מֶלֶכָא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא אַרְיִים יַמִּינָךְ וְאַצְמַח פְּרָקְנָךְ, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא בְּכֶסֶף אֶפֶיז אֲתִינָא לְמִקְרֵי קַמָּךְ, רַחֵם עָלָן,

בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא גְּלִי גְּבוּרְתָךְ עָלָן, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא דִּינָן אֶפִּיק לְנִהוּרָא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא דִּינָא דְּחִי גְּזוּר עָלָן, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא הִדְרָךְ שְׂוִי עָלָן, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

רַחֲמָנָא וְלֹא תִתְפָּרַע כְּעוֹבְדֵי בִישִׁי מִנָּן, בְּדִיל וַיַּעֲבֹד:

(1) "דְּפִינְחָס" - השו"א שבנו"ן, נע.

זֵינָךְ אֲשֶׁרִי עָלַי, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
זָכֹן ¹ חֶפֶשׁ וְאַשְׁפַּח לֹא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
חָשׁוּב עָלַי טָבוֹן ² , בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
טָבוֹן ² סְגִיָּאן אֵיתִי לֹא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
יִתְגַּלְלוּ רַחֲמֶךָ עָלַי, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא

בעשי"ת מוסיפים:

כְּתַבְנֵן בְּסַפְרָא דְּחַיִּי, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
כְּתַבְנֵן בְּסַפְרָא דְּרַחֲמִי, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
כְּתַבְנֵן בְּסַפְרָא דְּצַדִּיקִי, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
כְּתַבְנֵן בְּסַפְרָא דִּישְׁרֵי וְתַמִּימִי, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
כְּתַבְנֵן בְּסַפְרָא דְּפִרְנוּסִי וּמְזִינִי, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא

ע"כ

כְּבוֹשׁ חֲמָתָא וְרוּגְזָא מִנִּי, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
לֹא תַעֲבִיד גְּמִירָא לֹא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
מַחֲוֹל וּשְׁבוּק לְחוּבֵן וְלַעֲוִין, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
נֶהוֹר טוֹבָךְ אֲנָהֵר לֹא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
סַעֲיד וְסַמִּיד הָוִי לֹא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
עֲבִיד עֲמָנָא אַתָּא לְטָב, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא
פֶּתַח שְׁמִיָּא לְצִלוֹתֵךְ, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:	רַחֲמָנָא

(1) "זָכֹן" - השו"א שבכ"ף, נע. (2) "טָבוֹן" - השו"א שבבי"ת, נח.

רַחֲמָנָא	צְלוֹתְנָא קָבִיל בְּרַעְוָא, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:
רַחֲמָנָא	קָבִיל צְלוֹתֵינוּ וּבְעִיתֵינוּ בְּעֵדָן עֲקָתֵינוּ ¹ , בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:
רַחֲמָנָא	רַחֵם עַל נַשְׁמָתֵינוּ, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:
רַחֲמָנָא	שְׁתָּא טַבְתָּא ² אֵיתִי לָךְ, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:
רַחֲמָנָא	תּוֹב מְרוּגְזָךְ, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:
רַחֲמָנָא	וְלֹא נֶהְדַּר רִיקָן מִקִּמָּךְ, בְּדִיל וַיַּעֲבֹר:

◀ ואומר הש"ץ: וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא. ועונים הציבור והוא עמהם:

יְהוָה | יְהוָה. אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת:
נִצֵּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשָּׂא עוֹן וּפָשַׁע וְחַטָּאָה. וְנִקָּה:

וחוזר הש"ץ ואומר ויעבור וגו' ועונים הציבור ה' ה'

(אם אין עשרה אומר פעם אחת מקרא ואומרים מצפץ מצפץ אל רחום וגו')

ואח"כ אומר: וַאֲעֲבֹר יְהוָה שְׂכִינָתִיָּה עַל אַפּוּהִי וַיִּקְרָא. ועונים
הציבור והוא עמהם: יְהוָה | יְהוָה. אֱלֹהֵא רַחֲמָנָא וְחַנּוּנָא³ מְרַחֵם
רַגְזוֹ וּמַסְגִּי לְמַעַבְד טַבּוֹן⁴ וְקִשּׁוּט: נָטִיר טִיבוֹ לְאַלְפֵי דָרִין
שְׂבִיק לַעֲוִיָּן וְלַמְרֹד וְלַחוּבִין. סִלַּח:

ואומר הש"ץ: וְסִלַּחְתָּ לַעֲוִנָנוּ וְלַחַטָּאתָנוּ וְנַחֲלָתָנוּ:

(1) "עֲקָתֵינוּ" - השו"א שבקו"ף, נע. (2) "טַבְתָּא" - השו"א שבבי"ת, נע. (3) תיבת
"וְחַנּוּנָא" מלרע. (4) "טַבּוֹן" - השו"א שבבי"ת, נח.

אם יש פנאי יאמר תחנה זו

אָנָא, כָּעֵב זְדוּנִי תַמְחָהוּ. וְסַלַחַת לַעֲוִנִי כִּי רַב הוּא:

ועונים הציבור: וְסַלַחַת לַעֲוִנִי כִּי רַב הוּא:

אֵיךְ יִמְחָה וְנִכְתָּב לְמוֹל אָבִי. כִּי אֵין בְּלִבּוֹ מַחֲשָׁב בְּמַחֲשָׁבִי.

לְמַחֲוֹת מֵאֲשֶׁר כָּתַב לְיוֹם רִיבִי. כִּי הַמִּכְתָּב, מִכְתָּב

אֱלֹהִים, הוּא:

וְסַלַחַת לַעֲוִנִי כִּי רַב הוּא:

נָא אִם תַּחְקוֹר וְתִפְרוֹשׁ צוּר עֲלוֹמָיו. אָנּוּ בְּלִילוֹ יַחְרוֹשׁ,

וּבִימָיו. וְאִם לַחֲטָאֵי תִדְרוֹשׁ, וְלֹאֲשָׁמָיו. מִכַּף רֶגֶל וְעַד

רֹאשׁ, אֲשֶׁם, הוּא:

וְסַלַחַת לַעֲוִנִי כִּי רַב הוּא:

יְהִרְסוֹן וַיִּבְנוּ, כִּי רַעֲיוֹנִי. יוֹם כִּי חֲטָאֵי יַעֲנוּ, וּבִפְנֵי. אֲכִן

סַעֲפֵי יִבְיִנוּ, כִּי יְהוּה¹. נִשָּׂא עוֹן, חֲנוּן וְרַחוּם, הוּא:

וְסַלַחַת לַעֲוִנִי כִּי רַב הוּא:

מִה לְיָדַי וּמִלְכִּי, יִסְתֵּר. וְאֲשַׁפּוֹךְ עֲתָרַת חֲכִי, וְאֵין עוֹתֵר.

וְאֲשָׁאֵל בְּעַד חֲלוֹם חֲשָׁבִי, וְאֵין פּוֹתֵר. וְאָמַר לֹא אוֹכֵל,

כִּי חֲתוּם, הוּא:

וְסַלַחַת לַעֲוִנִי כִּי רַב הוּא:

שׁוֹבָה שִׁיבַת שְׁאֲרִית, עִם הוֹעֵם. וְשָׁלַח מִבֶּשֶׁר בְּבִרְיָת,

לְהוֹדִיעֵם. אֵת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּאַחֲרִית², הוֹעֵם וְנוֹחֵם.

וְאִם לֹא עִם בִּינוֹת, הוּא:

וְסַלַחַת לַעֲוִנִי כִּי רַב הוּא:

(1) לא יפסיק הרבה כדי להסמיך תיבת "ה'" ל"נִשָּׂא עוֹן". (2) לא יפסיק הרבה.

הוֹסִיף יְד, וַיִּצֵּר מִשְׁנֶה תִּשְׁלִיחַ. וְקָרַן לְנֶגֶשׁ וְנִעְנָה, תַּעֲמִיחַ.
יִגְבֵּר, וְכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ. וַיּוֹדַע, כִּי מִשִּׁיחַ
אֱלֹהִים, הוּא:
וְסִלַּחַת לַעֲוֹנֵי כִי רַב הוּא:

◀ אֲנִישֵׁי אַמוּנָה אָבְדוּ. בָּאִים בְּכַח מַעֲשֵׂיהֶם: גְּבוּרִים
לַעֲמֹוד בַּפָּרֶץ. דּוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת: הָיוּ לָנוּ
לְחֹמָה. וּלְמַחֲסֵה בְּיוֹם זַעַם: זוֹעֲכִים אַף בְּלַחֲשֵׁם. חֲמָה
עֲצָרוּ בִּשְׁוֹעַם: טָרַם קְרֹאוֹף עֲנִיתָם. יוֹדְעִים לַעֲתוֹר
וּלְרִצּוֹת: כָּאֵב רַחֲמֶת לְמַעַנָם. לֹא הִשְׁבוֹת פְּנִיָּהֶם רִיקָם:
יִרְבַּע עֲוִינוֹ אֲבִדְנוּם. נֶאֱסָפוּ מִנוּ בַּחֲטָאֵינוּ: סָעוּ הֶמָּה
לְמִנוּחוֹת. עֲזָבוּ אוֹתָנוּ לְאַנְחוֹת: פָּסוּ גּוֹדְרֵי גֶדֶר. צָמְתוּ
מִשִּׁיבֵי חֲמָה: קָמִים בַּפָּרֶץ אֵין. רְאוּיִם לְרִצּוֹתָךְ אָפְסוּ:
שׁוֹטְטָנוּ בְּאַרְבַּע פְּנוֹת. תְּרוּפָה לֹא מָצִינוּ: שָׁבְנוּ אֵלֶיךָ
בְּבִשְׁת פְּנִינוּ. לְשַׁחֲרָךְ אֵל, בָּעֵת צְרוּתֵינוּ:

ואומרים הציבור והוא עמהם

אֵל מְלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶּא רַחֲמִים, מְתַנְּהַג בַּחֲסִידוֹת. מוֹחֵל עוֹן
עֲמוֹ, מְסִיר חֲטָאת יִרְאִיו. מַעֲבִיר רֶאשׁוֹן רֶאשׁוֹן, מְרַבֶּה

מְחִילָה לַחוּטָאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל
בָּשָׂר וְרוּחַ, וְלֹא כִרְעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל הוֹרֶתְנוּ לֹאמֹר לְפָנֶיךָ
שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. בַּעֲבוּר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. זְכוּר לָנוּ בְּרִית שְׁלֹשׁ
עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שְׁלֶרְחֻמִּים, שְׁחַלָּה בָּם עָנִיו לְפָנֶיךָ מִקֹּדֶם. וְכֵן
כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ, וַיֵּרֶד יְהוָה בָּעָנָן וַיִּתְּצֵב עִמּוֹ שֵׁם. וַיִּקְרָא בְּשֵׁם,
יְהוָה. וְשֵׁם נֶאֱמַר.

ואומר הש"ץ: וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא. ועונים הציבור והוא עמהם: יְהוָה |
יְהוָה. אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת: נִצֵּר חֶסֶד
לְאַלְפִים נִשָּׂא עוֹן וּפֹשַׁע וְחַטָּאָה. וְנִקְּה:

ואומר הש"ץ: וּסְלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלֶּתְנוּ:

◀ תַּמְהָנוּ מִרְעוֹת. תִּשֵּׁשׁ בְּחֵנוּ מִצָּרוֹת: שִׁחֲנוּ עַד לְמָאֹד.
שְׁפִלְנוּ עַד עָפָר: רַחוּם, כָּךְ הִיא מִדַּתְנוּ. קִשִּׁי
עוֹרְךָ וּמִמָּרִים אֲנַחְנוּ: צַעֲקָנוּ בְּפִינוּ חֲטָאֵנוּ. פְּתִלְתוּל
וְעַקֵּשׁ לִבֵּנוּ: עֲלִיוֹן, רַחֲמֶיךָ מֵעוֹלָם. סְלִיחָה עִמָּךְ הִיא:
נָחֵם עַל הָרָעָה. מִטָּה כְּלָפִי חֶסֶד: לֹא תִתְּעַלֵּם בְּעֵתוֹת
כָּאֵל. כִּי בַצָּרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ: יוֹדֵעַ לַעֲיִנִי הַכֹּל. טוֹבֶךָ
וְחִסְדֶּךָ עִמָּנוּ: חֲתוּם פִּי שֹׁטֵן וְאֵל יִשְׁטִין עָלֵינוּ. זְעוּם בּוֹ
וַיִּדּוּם: וַיַּעֲמֹד מִלִּיץ טוֹב לְצַדִּיקָנוּ. הוּא יִגִּיד יִשְׁרָנוּ:
דְּרָכֶיךָ רַחוּם וְחַנוּן. גְּלִיתָ לְנַאֲמָן בֵּית: בִּבְקִשׁוֹ אָז
מִלְּפָנֶיךָ. אֲמוֹנָתְךָ הוֹדַעְתָּ לוֹ:

ואומרים הציבור והוא עמהם

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, מִתְנַהֵּג בְּחִסְדִּים. מוֹחֵל עוֹן
עֲמוֹ, מְסִיר חַטָּאת יְרָאִיו. מַעֲבִיר רֹאשׁוֹן רֹאשׁוֹן, מְרַבֵּה
מְחִילָה לַחוֹטֵאִים וְסֹלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל
בָּשָׂר וְרוּחַ, וְלֹא כִרְעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל הוֹרֵתָנוּ לִזְמֹר לְפָנֶיךָ
שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. בְּעֶבֶר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. זְכוֹר לָנוּ בְּרִית שְׁלֹשׁ
עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שְׁלֹרֶחֱמִים, שְׁחַלָּה בָּם עָנִיו לְפָנֶיךָ מִקְדָּם. וְכֵן
כְּתוּב בְּתוֹרָתְךָ, וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְּיָצֵב עֲמוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בִשְׁם,
יְהוָה. וְשֵׁם נֶאֱמַר.

ואומר הש"ץ: וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא. ועונים הציבור והוא עמהם: יְהוָה |
יְהוָה. אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרְךָ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת: נִצֵּר חֶסֶד
לְאַלְפִים נִשָּׂא עוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאָה. וְנִקְּה:

ואומר הש"ץ: וְסִלַּחַת לַעֲוֹנָנוּ וּלְחַטָּאתֵינוּ וְנַחֲלִתָנוּ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֵל תַּעֲשׂ עִמָּנוּ כְּלָה¹. תֵּאָחַז
יָדְךָ בְּמִשְׁפָּט: בָּבוֹא תוֹכַחַה נִגְדָּדְךָ. שְׁמִנוּ
מִסַּפְרְךָ אֵל תִּמְחַ: גִּשְׁתָּךְ לַחֲקוֹר מוֹסֵר. רַחֲמֶיךָ יִקְדָּמוּ
רְגֻזְךָ: דְּלוֹת מַעֲשִׂים בְּשׁוֹרְךָ. קָרֵב צֶדֶק מֵאֲלִיךָ: הוֹרֵנוּ,
בְּזַעֲקָנוּ לָךְ, צִו יִשׁוּעָתָנוּ בְּמִפְגִּיעַ: וְתִשָּׁב שְׁבוֹת אֱהִי
תָם. פִּתְחֵנוּ רְאֵה, כִּי שְׁמִמוּ: זְכוֹר נִמְתָּ. עֲדוֹת לֹא

(1) לא יפסיק הרבה כי תיבת "אל" חוזרת גם על "תאחז" כלומר שלא יאחז ידו במשפט.

תִּשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ: חוֹתֶם תְּעוּדָה תִּתִּיר. סוּדָךְ שִׁים
בְּלִמּוּדֶיךָ: טָבוֹר אֲגֹן הַסֵּהר. נָא, אֵל יַחֲסֹר הַמְּזוּג: יְהִי,
דַּע אֶת אֲשֶׁר יִדְעוּךָ. מִגֵּר אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ: כִּי
תָשִׁיב לְבָצְרוֹן. לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתְּקוּהָ:

עומדים, ואומר הש"ץ לבדו והציבור בלחישא, ונוהגים לשחות
באמירת הוידוי

◀ אֲנִי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. תָּבֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלָתֵנוּ וְאֵל
תִּתְעַלֶּם מִלִּפְנֵינוּ מִתְחַנְתֵּנוּ. שְׂאִין אֲנִי עֲזִי פָנִים
וְקִשִּׁי עֶרְף, לֹמֵר¹ לְפָנֶיךָ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ.
אֲבָל חָטָאנוּ אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ: אֲשָׁמנוּ. בִּגְדָנוּ. גִּזְלָנוּ.
דִּבְרָנוּ דּוֹפִי. הָעוֹיֵנוּ וְהִרְשָׁעֵנוּ. זָדָנוּ. חֲמָסָנוּ. טַפְלָנוּ שָׁקָר.
יַעֲצָנוּ רָע. כּוֹזְבָנוּ. לֹצָנוּ. מִרְדָּנוּ. נֹאצָנוּ. סָרְדָנוּ. עוֹיֵנוּ.
פִּשְׁעָנוּ. צָרְדָנוּ. קִשְׁיֵנוּ עֶרְף. רִשְׁעָנוּ. שַׁחְתָנוּ. תַּעֲיֵנוּ.
תַּעֲבָנוּ. תַּעֲתָעָנוּ: סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים
וְלֹא שׁוּהָ לָנוּ. וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ. כִּי אִמֶּת
עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעָנוּ:

◀ אֲשָׁמנוּ מִכָּל עֵם. בּוֹשָׁנוּ מִכָּל גּוֹי. גָּלָה מִמֶּנּוּ מְשׁוֹשׁ.
דָּוָה לִבָּנוּ בַּחֲטָאֵינוּ. הִחְבֵּל אֲוִיֵּנוּ וּנְפָרַע
פְּאֲרָנוּ. זָבוּל מִקִּדְשָׁנוּ חָרַב בְּעוֹנֵינוּ. טִירַתֵנוּ הִיתָה
לְשִׁמָּה. יְפִי אֲדָמַתֵנוּ לְזָרִים. כִּחְנוּ לְנִכְבָּרִים. וְעַדִּיין לֹא

(1) י"ג "שנאמר".

שִׁבְנוּ מִתְעִיתָנוּ. וְהִיאָדָּ נָעִיז פָּנֵינוּ וְנִקְשָׁה עָרְפָּנוּ לֹמֶר
לִפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא
חֲטָאנוּ. אֲבָל חֲטָאנוּ אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ:

אֲשַׁמְנוּ בְּאוֹמֶר וּבַפֹּעַל. בָּזִינוּ חֵק לַמַּעוֹל מֵעַל: גָּעַלְנוּ מִשְׁפָּט
וְצֶדֶק. דָּרְכֵינוּ כַּמְשׁוֹכֵת חֶדֶק: הִפְרָנוּ בְּרִית וְחֵק.
וְהִרְבֵּינוּ פֶשַׁע לְבָלִי חֵק: זָנַחְנוּ טוֹב הוֹרִיתָ. חָרְשָׁנוּ רָע שָׁנֵאתָ:
טָפְלָנוּ שָׁקֶר וּמִרְמָה. יַעֲצֵנוּ אֹנָן וְאֲשַׁמָּה: כָּלִינוּ שְׁנֵינוּ בְּהַבְלֵי
הָעוֹלָם. לֹא זָכְרָנוּ כִּי תִבְיֵאנוּ בַּמִּשְׁפָּט עַל כָּל נַעֲלָם: מֵאִסְנוּ
מוֹסֵר הַדַּעַת. נוֹאֲלָנוּ מִחֻכְמָה וּמִדַּעַת: סָרְנוּ מִמִּשְׁפָּטִי צֶדֶקְךָ.
עֲזַבְנוּ אֲרָחוֹת¹ חֻקֶּיךָ: פָּנֵינוּ אֶל כָּל חֲמֻדָּתָנוּ. צָלַלְנוּ בַּמַּצּוֹלוֹת
תַּאֲוָתָנוּ: קִפְצָנוּ פִּי חֻכָּמִים מִחוּכִיתָ. רָחַב פִּינוּ בְּגִיב עוֹלָה
יִצְרִיחַ: שׁוֹבְבָנוּ מִשׁוֹבָה נִצַּחַת. תַּעֲבָנוּ כָּל אִישׁ תּוֹכַחַת: וְאַתָּה
צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ. כִּי אִמַּת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעָנוּ:

◀ לְעֵינֵינוּ עֲשָׂקוּ עֲמָלָנוּ. מִמִּשְׁךְ וּמוֹרָט מִמֶּנּוּ. נָתַנוּ עָלֵם
עֲלֵינוּ. סָבְלָנוּ עַל שִׁכְמָנוּ. עֲבָדִים מִשְׁלוּ בָנוּ.
פֹּרֶק אֵין מִיָּדָם. צָרוֹת רַבּוֹת סָבְבוּנוּ. קָרְאנוּךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ. רָחֲקֵת מִמֶּנּוּ בַּעֲוִינֵנוּ. שִׁבְנוּ מֵאַחֲרֶיךָ. תָּעִינוּ
כִּצְאוֹן וְאַבְדָּנוּ. וְעַדִּין לֹא שִׁבְנוּ מִתְעִיתָנוּ. וְהִיאָדָּ נָעִיז
פָּנֵינוּ וְנִקְשָׁה עָרְפָּנוּ לֹמֶר לִפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ. אֲבָל חֲטָאנוּ אֲנַחְנוּ
וְאֲבוֹתֵינוּ:

מכאן עומדים זקופים

לֹאֲדָנִי¹ אֱלֹהֵינוּ הַרְחֵמִים וְהַסְלִיחוּת. כִּי חָטְאָנוּ לוֹ:
וחוזרים הציבור: לֹאֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ הַרְחֵמִים וְהַסְלִיחוּת. כִּי חָטְאָנוּ לוֹ:

לֹאֲדָנִי¹ אֱלֹהֵינוּ הַרְחֵמִים וְהַסְלִיחוּת. כִּי מָרְדְּנוּ בוֹ:
וחוזרים הציבור: לֹאֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ הַרְחֵמִים וְהַסְלִיחוּת. כִּי מָרְדְּנוּ בוֹ:

כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוּתֵינוּ. לָךְ חָטְאָנוּ: חָטְאָנוּ עִם אֲבוֹתֵינוּ.
הָעוֹנִינוּ הַרְשָׁעָנוּ: אֵל נָא תִשֶׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נֹאֲלָנוּ
וְאֲשֶׁר חָטְאָנוּ:

חָטְאָנוּ, צוּרֵנוּ. סֶלַח לָנוּ, יוֹצְרֵנוּ:
וחוזרים הציבור: חָטְאָנוּ צוּרֵנוּ סֶלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

וממשיכים לומר

שְׁמַע, יִשְׂרָאֵל. יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ. יְהוָה, אֶחָד:

ואומר הש"ץ (ונוהגים להגביה עקבי הרגליים בעת אמירת "ה' הוא האלדי"ם")

יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים:
וחוזרים הציבור: יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים:

אומר הש"ץ: אֶרְאֵלִי מַעֲלָה אוֹמְרִים, יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ. בַּחֲרִי סִגְלָה,
עוֹנִים וְאוֹמְרִים: ועונים הציבור: יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים:

אומר הש"ץ: גִּלְגְּלִי מַעֲלָה אוֹמְרִים, יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ. הִגּוּלִי סִגְלָה,
עוֹנִים וְאוֹמְרִים: ועונים הציבור: יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים:

(1) "לֹאֲדָנִי" - אין מוציאים את האל"ף במבטא, אלא קורין "לֹאֲדָנִי", אמנם הלמ"ד געני.

ואומר הש"ץ (ונוהגים להגביה עקבי הרגליים בעת אמירת "ה' מִלְךָ, ה' מִלְךָ, ה'
יְמִלְךָ לְעוֹלָם וָעֶד")

יְהוָה מִלְכָּךְ. יְהוָה מִלְכָּךְ. יְהוָה יְמִלְכָּךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
ועונים הציבור: **יְהוָה מִלְכָּךְ. יְהוָה מִלְכָּךְ. יְהוָה יְמִלְכָּךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

אומר הש"ץ: **בְּטָרִם שְׂחָקִים וְאַרְקִים נִמְתָּחוּ:** ועונים הציבור: **יְהוָה מִלְכָּךְ:**

אומר הש"ץ: **וְעַד לֹא מְאֻרֹּת זָרְחוּ:** ועונים הציבור: **יְהוָה מִלְכָּךְ:**

אומר הש"ץ: **וְהָאָרֶץ כְּפָגַד תִּבְלֶה, וְשָׁמַיִם כְּעָשָׁן נִמְלָחוּ:**
ועונים הציבור: **יְהוָה יְמִלְכָּךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

אומר הש"ץ: **וְעַד לֹא עָשָׂה אָרֶץ וְחוּצוֹת:** ועונים הציבור: **יְהוָה מִלְכָּךְ:**

אומר הש"ץ: **וּבִהְיוֹתָ יְצוּרִים עָלֶי אֲרָצוֹת:** ועונים הציבור: **יְהוָה מִלְכָּךְ:**

אומר הש"ץ: **וְעַתָּה יִקְבֹּץ נְפֻצִים מֵאַרְבַּע נְפֻצוֹת:**
ועונים הציבור: **יְהוָה יְמִלְכָּךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

(יושבים הציבור) וממשיך הש"ץ לבדו

מִיּוֹתָד בְּאַהֲיָה אֲשֶׁר אֶהְיָה. הוּא הִיָּה וְהוּא הוּהוּ וְהוּא יֶהְיֶה.
הוּא מִמִּית וּמַחִיָּה. לִפְנֵי לֹא נֹצֵר אֵל וְאַחֲרָיו לֹא
יֶהְיֶה: אֶחָד אֱלֹהִים. גָּדוֹל אֲדוֹנִיָּנוּ. קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ. בִּי גָדוֹל
מֵעַל שָׁמַיִם חֲסִדָּךְ, וְעַד¹ שְׂחָקִים אֲמַתְךָ: בִּי גָדוֹל אֶתָּה וְעִשָּׂה
נִפְלְאוֹת, אֶתָּה אֱלֹהִים לְבִדְךָ: שְׁפָךְ חֲמַתְךָ אֵל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא
יִדְעוּךָ, וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ:

לְקַדְשֵׁת שְׁמְךָ עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ. לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ, בִּי
לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד עַל חֲסִדְךָ עַל אֲמַתְךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ

(1) "וְעַד" - וא"ו געי.

הַגּוֹיִם אֵיךְ נָא אֱלֹהֵיהֶם: וְאֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ
 בְּשָׁמַיִם. עֲדוּתֵנוּ בְּכָל יוֹם פַּעַמִּים. חַי וְקַיִם הוּא. מָלֵא רַחֲמִים
 הוּא. מָלֵא זְכוּת הוּא. כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
 אֵין מִי יֹאמַר לוֹ מָה תַּעֲשֶׂה וְאֵין מִי יֹאמַר לוֹ מָה תַּפְעֵל כִּי
 הַכֹּל מַעֲשֵׂה יָדָיו:

« מכאן מתחיל הש"ץ השני »

אומר הש"ץ: אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם, שִׁמְעֵ קוֹלֵנוּ וְקַבֵּל תְּפִלָּתֵנוּ:

ואומרים הציבור: אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם אֵל תֹּאבִדֵנוּ בְּאַרְךְ גְּלוּתֵנוּ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם אֲבִד כָּל הַקָּמִים עָלֵינוּ לְרָעָה:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם בְּרִיתְךָ זָכֹר וְאַל תִּשְׁכַּחֵנוּ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם בְּרַךְ אֶת לַחֲמֵנוּ וְאֶת מִימֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם גִּלָּה כְבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם דְּרִשְׁנוּךְ הַמֵּצֵא לָנוּ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם דְּרֹשׁ דְּמֵינוּ מִיַּד צָרֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם הָעֵתָר לָנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם בְּתִפְלָתֵנוּ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם וְאַל תִּבְשִׁשְׁנוּ מִשְׁבָּרֵנוּ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם וְנִקְרָא וְאַתָּה תַעֲנֵנוּ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם זָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב מְלֻפְּנֶיךָ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם חֲמַל עָלֵינוּ וְעַל טַפְּנוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם טַהֲרֵנוּ מִעוֹנֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבִשְׁמַיִם יִהְיֶמוּ נָא רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ:

בעשי"ת מוסיפים:

אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	כְּתַבְנוּ, בְּסֶפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	כְּתַבְנוּ, בְּסֶפֶר צְדִיקִים:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	כְּתַבְנוּ, בְּסֶפֶר יִשְׂרָאֵל וְתַמִּימִים:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	כְּתַבְנוּ, בְּסֶפֶר מְזֻנּוֹת וּפְרָנָסָה טוֹבָה:
ע"כ	
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	כָּבוֹשׁ אֶת כּוֹבְשֵׁינוּ:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	לֶחֶם אֶת לוֹחָמֵינוּ:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	לֶחֶץ אֶת לוֹחֲצֵינוּ:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	מִלָּא מְשָׁלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	נָקוֹם אֶת נִקְמַתְנוּ:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	סִמּוּךְ אֶת נְפִילַתְנוּ:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	עֲנֵה אֶת עֲתִירַתְנוּ:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	פִּדְנוּ מִיַּד אוֹיְבֵינוּ:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	צִוֵּה אֶתְנוּ בְּרִכּוֹתֶיךָ:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	צִוֵּה אֶתְנוּ יְשׁוּעוֹתֶיךָ:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	צִדְקָנוּ בְּמִשְׁפָּטֶיךָ:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	קָרֵב לָנוּ קֶץ הַגְּאֻלָּה:
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים	קָרֵב לָנוּ יוֹם הַיְּשׁוּעָה ¹ :

(1) "הַיְּשׁוּעָה" - הַשּׁוֹ"א שְׁבִיו"ד, נח.

קִרְבָּנוֹ ¹ לַעֲבוֹדָתְךָ:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
רִיבָה רִיבָנוּ וּגְאֹלָנוּ:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
רְאֵה בָּעֲנִי עֲמֹךְ יִשְׂרָאֵל:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
רְפֹא חוֹלֵי עֲמֹךְ יִשְׂרָאֵל:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
רְאֵה בְּדוֹחַק הַשָּׁעָה:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
שְׁעָה אֶת שְׁוַעֲתָנוּ:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
שֵׁית שְׁלוֹם בֵּינֵינוּ:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
שֵׁית שְׁלוֹה בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
תֵּן שְׁלוֹם בְּאַרְצְךָ:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
תֵּן שְׁבַע בְּעוֹלָם:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
תֵּן שְׁלוֹם בַּמַּלְכוּת ² :	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
תֵּן טַל וּמָטָר לְבִרְכָּה בְּעֵתָם בְּאַרְצְךָ:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
תֵּן זֶרַע לְזֹרַע וְלֶחֶם לְאוֹכֵל:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
תֵּן לֶחֶם לְפִי הַטָּף:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
תַּכּוֹן תַּפְלִיתָנוּ קִטְרַת לְפָנֶיךָ:	אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים

ואומר הש"ץ לבדו

אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת
לְבִרְכָּה. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לִישׁוּעָה. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת

(1) "קִרְבָּנוּ" - השו"א שברי"ש, נע. (2) י"ג "בַּמַּלְכוּת".

לְרַחֲמִים. יִרְאוּ שׁוֹנְאֵינוּ וַיְבוֹשׁוּ יַחְזוּ אוֹיְבֵינוּ וַיִּכְלְמוּ בִּי אֶתָּה
 יְהוָה עֲזַרְתָּנוּ וּנְחַמְתָּנוּ: בְּרוּגֹז רַחֵם תִּזְכּוֹר. בְּרוּגֹז אֶהְבֶּה תִּזְכּוֹר.
 בְּרוּגֹז עֲקִידָה תִּזְכּוֹר. בְּרוּגֹז תְּמִימוֹת תִּזְכּוֹר. בְּרוּגֹז רַחֲמֶיךָ
 הֶרְבִּים זָכוֹר. הִבֵּט לַבְּרִית וְאֵל תִּפְרַר בְּרִיתְךָ אֶתָּנוּ. עֲנֵנוּ בְּעַת
 וּבְעֹנָה הַזֹּאת:

אֱלֹהִים. אֶתָּה יֹדַעַת לְאוֹלָתִי וְאַשְׁמוּתִי. מִמֶּךָ לֹא נִכְחַדוּ רֹב
 דְּוֹנוֹתִי. בְּהַעֲלוֹתִי עַל לִבִּי גֹדֵל מְשׁוּבוֹתִי. בְּמִים
 נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל עֲצָמוֹתַי: רַחֵם בְּרוּגֹז תִּזְכּוֹר לְדוֹפֵק
 שְׁעָרֵי חֲמַלְתְּךָ. הָעוֹמֵד בְּדֹל שׁוֹאֵל מִבְּקֵשׁ סְלִיחָתְךָ. (קִדְמוֹ עֵינֵי
 אֲשָׁמוּרוֹת לְסִפְרֵי גְדֻלָּתְךָ. כֹּתֵב מַהֲרִי"ץ בַּע"ח שְׁצִירִךְ לְדַקְדֵּק שְׁלֵא לֹמַר פִּיֶּסְקָא זוֹ אֵא"כ
 עֲמִיד מִשְׁנֵתוֹ בַּחֲצוֹת) אֶגִּיד זְרוּעֶךָ לְדוֹר. לְכָל יָבֵא גְבוּרָתְךָ: גֵּל עֵינֵי
 וְאַבִּיטָה מִתּוֹרָתְךָ נִפְלְאוֹת. יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ מִיַּחֲלֵי קֶץ פְּלֵאוֹת.
 תִּשׁוּבָה לְנוֹיָהֶם פְּזוּרִים בְּכָל פְּאוֹת. בִּי אֶתָּה יְהוָה אֱלֹהִים
 עֲבָאוֹת: אֱלֹהִים עֲבָאוֹת הִשְׁיִבְנוּ. נוֹרְאוֹת בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ. הִבֵּט
 פָּנֶי מִשְׁיַחֲךָ וּרְאֵה מַגִּנֵּנוּ. וְיִשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְּךָ לְעוֹלָם יְרֵנְנוּ.
 עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ:

י"ג שְׁעוֹנִים הַצִּיבוֹר: וְיִשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְּךָ לְעוֹלָם יְרֵנְנוּ. עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ:

הַש"ן אֹמַר, וְהַצִּיבוֹר עוֹנִים "עֲנֵנוּ".

◀ **עֲנֵנוּ אָבִינוּ:** עֲנֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ: עֲנֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ: עֲנֵנוּ דּוֹרְשֵׁנוּ: עֲנֵנוּ
 הוֹד וְהָדָר: עֲנֵנוּ וְהִיק בְּנַחֲמוֹת: עֲנֵנוּ זֶה וְיִשָּׁר: עֲנֵנוּ
 חֵי וְקִיָּם: עֲנֵנוּ טָהוֹר עֵינִים: עֲנֵנוּ יוֹשֵׁב שָׁמַיִם: עֲנֵנוּ פֶּבֶר
 כַּח: עֲנֵנוּ לֹא אֵל חָפֵץ בְּרָשָׁע: עֲנֵנוּ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים:

עֲנֵנוּ נֹדָא וְנִשְׁגָּב: עֲנֵנוּ סוּמָךְ נּוֹפְלִים: עֲנֵנוּ עֹזֵר דְּלִים: עֲנֵנוּ
 פּוֹדֶה וּמַצִּיל: עֲנֵנוּ צְדִיק וּמַצְדִּיק: עֲנֵנוּ קְרוֹב לְכָל קוֹרְאֵיו¹
 בְּאַמֶּת: עֲנֵנוּ רַם וְנִשְׂא: עֲנֵנוּ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים: עֲנֵנוּ תוֹמָךְ
 תְּמִימִים: עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם: עֲנֵנוּ וּפְחַד יִצְחָק: עֲנֵנוּ אָבִיר
 יַעֲקֹב: עֲנֵנוּ מֶגֶן דָּוִד: עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי הַמְּרַכְּבָה: עֲנֵנוּ הָעוֹנָה בַּעַת
 רְצוֹן: עֲנֵנוּ הָעוֹנָה בַּעַת צָרָה: עֲנֵנוּ הָעוֹנָה בַּעַת רַחֲמִים:
 עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנוּן:

◀ ואומר הש"ך: רַחוּם וְחַנוּן חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

ועונים הציבור: חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

אֲדוֹן הַסְּלִיחוֹת. בּוֹחֵן לְבָבוֹת. גּוֹלֶה עֲמוּקוֹת. דּוֹבֵר
 צְדָקוֹת:
 חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

הַדּוֹר בְּנִפְלְאוֹת. וְתִיק בְּנִחְמוֹת. זוֹכֵר בְּרִית אָבוֹת. חוֹקֵר
 בְּלִיּוֹת:
 חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

טוֹב וּמַטִּיב לַבְּרִיּוֹת. יוֹדֵעַ כָּל נִסְתָּרוֹת. פּוֹבֵשׁ עֲוֹנוֹת.
 לּוֹבֵשׁ צְדָקוֹת:
 חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

(1) "קוֹרְאֵיו" - השו"א שברי"ש, נע.

מָלֵא זָכוֹת. נוֹרָא תְהִלּוֹת. סוֹלַח עֲוֹנוֹת. עֹנָה בַּעֲת
צָרוֹת:

חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

פוֹעֵל יְשׁוּעוֹת. צוֹפֶה עֲתִידוֹת. קוֹרָא הַדּוֹרוֹת. רוֹכֵב
עָרְבוֹת. שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת. תָּמִים יְדֻעוֹת:

חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

וְאוֹמַר הַש"ץ: אֵל רַחוּם שְׁמֶךָ. אֵל חַנוּן שְׁמֶךָ. אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם
שְׁמֶךָ. מָלֵא רַחֲמִים שְׁמֶךָ. בָּנוּ נִקְרָא שְׁמֶךָ. יְהוָה עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׁמֶךָ:

בעשרת ימי תשובה מוסיפים

הַש"ץ אוֹמַר: יְהוָה חַנּוּן וְהַקִּימֵנוּ וּבִסְפָּר חַיִּים זְכָרְנוּ וְכִתְבֵּנוּ:

וְעוֹנִים הַצִּיּוֹר: וּבִסְפָּר חַיִּים זְכָרְנוּ וְכִתְבֵּנוּ:

יְהוָה, בְּיוֹם יְשׁוּעָתָה¹ בִּשְׁרָנוּ וּנְחַמְנוּ: וּבִסְפָּר חַיִּים זְכָרְנוּ וְכִתְבֵּנוּ:

יְהוָה, גִּלְגַּל הַמּוֹן רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ: וּבִסְפָּר חַיִּים זְכָרְנוּ וְכִתְבֵּנוּ:

יְהוָה, חֲסִידֶיךָ יִקְדְּמוּנוּ וְרַחֲמֵנוּ: וּבִסְפָּר חַיִּים זְכָרְנוּ וְכִתְבֵּנוּ:

יְהוָה, יְהַמּוּ נָא רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ: וּבִסְפָּר חַיִּים זְכָרְנוּ וְכִתְבֵּנוּ:

יְהוָה, פְּחוּתֶם עַל לֵב הַיּוֹם שִׁימְנוּ: וּבִסְפָּר חַיִּים זְכָרְנוּ וְכִתְבֵּנוּ:

יְהוָה, רִיבָה רִיבְנוּ וּלְחֵם לוֹחֲמֵינוּ: וּבִסְפָּר חַיִּים זְכָרְנוּ וְכִתְבֵּנוּ:

יְהוָה, בָּרֵךְ אֶת לַחֲמֵנוּ וְאֶת מִימֵינוּ: וּבִסְפָּר חַיִּים זְכָרְנוּ וְכִתְבֵּנוּ:

ע"כ

(1) תיבת "יְשׁוּעָתָה" מלעיל.

ואומר הש"ץ: יהוה, עשה למען שְׁמֶךָ. וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

ועונים הציבור: וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

יהוה, עשה למען אֶזְרַח תְּמִימֶךָ: וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

יהוה, עשה למען נַעֲקֹד בְּאוֹלָמְךָ: וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

יהוה, עשה למען נַעֲנֶה בְּסֶלֶם מְמוֹרָמְךָ: וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

יהוה, עשה למען זְכוֹת יוֹסֵף חֲסִידֶךָ: וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

יהוה, עשה למען מְשׁוּי מְמִימֶךָ: וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

יהוה, עשה למען מְכַהֵן בְּאוֹרֶיךָ וְתַמִּיךָ: וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

יהוה, עשה למען זֶדַּךְ מְקַנֵּא לְשִׁמְךָ: וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

יהוה, עשה למען נָעִים זְמִירוֹתֶיךָ: וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

יהוה, עשה למען מְלֹךְ בְּנֵה בֵּית לְשִׁמְךָ: וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

יהוה, עשה למען הַרְוִיגִים וּשְׂרוּפִים עַל קִדְּשֵׁת שְׁמֶךָ:

וחוסה על ישראל עֲמֶךָ:

המנהג הקדום והנכון הוא: הש"ץ אומר "ה' עשה למען שמך" והציבור עונים "עשה למען", הש"ץ אומר "אמיתך" והציבור עונים "עשה למען". וכך הוא ב"עץ חיים" למהרי"ץ.

◀ **יהוה עשה למען שְׁמֶךָ.** עשה למען אֶמְתֶּךָ. עשה למען

בְּרִיתֶךָ. עשה למען גְּדֻלָּתֶךָ¹. עשה למען דָּתֶךָ. עשה למען

הַדָּרֶךְ. עשה למען וְעוֹדֶךָ. עשה למען זְכָרֶךָ. עשה למען חֲסִדֶךָ.

(1) "גְּדֻלָּתֶךָ" - השו"א שבד"ל, נח.

עֲשֵׂה לְמַעַן טוֹבֶדָּה. עֲשֵׂה לְמַעַן יִשְׁרָדָּה¹. עֲשֵׂה לְמַעַן כְּבוֹדָּה. עֲשֵׂה לְמַעַן לְמוֹדָּה. עֲשֵׂה לְמַעַן מְלָכוּתָה. עֲשֵׂה לְמַעַן נִצָּחָה. עֲשֵׂה לְמַעַן סוֹדָה. עֲשֵׂה לְמַעַן עֵזָה. עֲשֵׂה לְמַעַן פֶּאֶרָה. עֲשֵׂה לְמַעַן צִדְקָתָה. עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשָׁתָה. עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמָנוּתָה. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂכִינָתָה. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתָה: עֲשֵׂה לְמַעַן אֲבִרָהּם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. עֲשֵׂה לְמַעַן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. עֲשֵׂה לְמַעַן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה. עֲשֵׂה לְמַעַן יְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ. עֲשֵׂה לְמַעַן צִיּוֹן מְשֹׁכֵן כְּבוֹדָה. עֲשֵׂה לְמַעַן חֶרֶבֶן בֵּיתָה. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֹמוֹת² הַיְכָלָה. עֲשֵׂה לְמַעַן יִשְׂרָאֵל הָעֲנִיִּים. עֲשֵׂה לְמַעַן יִשְׂרָאֵל הַדְּלִים. עֲשֵׂה לְמַעַן יִשְׂרָאֵל הַשְּׂרוּים בַּצָּרוֹת. עֲשֵׂה לְמַעַן יְתוֹמִים וְאַלְמָנוֹת. עֲשֵׂה לְמַעַן יוֹנְקֵי שָׂדִים. עֲשֵׂה לְמַעַן גְּמוּלֵי מַחֲלָב עֲתִיקֵי מִשְׁדִּים. עֲשֵׂה לְמַעַן תִּינוּקוֹת שְׁלִבֵּית רֶבֶן שְׁלֹא חָטְאוּ:

וממשיך הש"ץ

עֲשֵׂה לְמַעַן מְלָאכִיד הַמְּשָׁרְתִים³ פְּנִיד. הַמְּבַקְשִים⁴ רַחֲמִים עַל יִשְׂרָאֵל עַמָּה:

כַּת יֵשׁ לְמַעַלָּה נִקְרָאִים מְבַטְלֵי גְזֵרָה, מְפִירֵי שְׁבוּעָה, מְשִׁיבֵי חֲמָה, מַעֲבִירֵי קִנְאָה, מְזִכְרֵי אֲהֶבָה. אֲהֶבְתוּ שְׁלֹאֲבִרָהּם אֲבִינוּ לִפְנֵי בּוֹרְאָם⁵: בְּשֶׁהֶם רוֹאִים שֶׁהוּא בִכְעַס עַל בְּנָיו מְשַׁתְּטָחִים לִפְנֵי פֶסֶא כְבוֹדוֹ. וּמִתְחַנְּנִים וְאוֹמְרִים: הֵתֵר הֵתֵר

(1) "וִישְׁרָדָּה" - השו"א שבשי"ן, נח. (2) "שְׁמֹמוֹת" - השו"א שבמ"ם, נע. (3) "הַמְּשָׁרְתִים" - השו"א שבמ"ם ושבר"ש, נע. (4) "הַמְּבַקְשִים" - השו"א שבמ"ם, נע. ושברקו"ף נח. (5) "בּוֹרְאָם" - השו"א שבר"ש, נע.

יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. מְחֹל מְחֹל אֲבִיר יַעֲקֹב. סֶלַח סֶלַח קְדוֹשׁ
 יִשְׂרָאֵל. כִּי אֲדִיר מַלְכִּים אַתָּה. אַתָּה מֶלֶךְ אֲדִיר. מֶלֶךְ בָּרוּךְ.
 מֶלֶךְ גִּבּוֹר. מֶלֶךְ דָּגוּל. מֶלֶךְ הַדּוֹר. מֶלֶךְ וְתִיק. מֶלֶךְ זֶה. מֶלֶךְ
 חֲנוּן. מֶלֶךְ טָהוֹר. מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. מֶלֶךְ בְּבִיר. מֶלֶךְ לַעֲד. מֶלֶךְ
 מִרְחַם. מֶלֶךְ נוֹרָא. מֶלֶךְ סוֹמֵךְ. מֶלֶךְ עוֹזֵר. מֶלֶךְ פּוֹדֶה. מֶלֶךְ
 צַדִּיק. מֶלֶךְ קְדוֹשׁ. מֶלֶךְ רַחוּם. מֶלֶךְ שׁוֹמֵר. מֶלֶךְ תָּם: לָמָּה
 לָךְ אֵיבָה עִם זֶרַע אֲבֵרָהֶם אוֹהֶבֶךָ. לָמָּה לָךְ קִנְאָה עִם זֶרַע
 יִצְחָק עֲקִידָה. לָמָּה לָךְ תַּחֲרוּת עִם זֶרַע יַעֲקֹב תַּמִּימָה. כִּי קִנְיָן
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ קָרָאתָ אוֹתָם: מִיָּד יוֹצְאוֹת קִרְנוֹת הוֹד מִתַּחַת
 כֶּסֶּא הַכְּבוֹד וּמִכְרִיזוֹת וְאוֹמְרוֹת: אֲשֶׁרִיכֶם מִלְּמַדֵּי זְכוֹת עַל
 בְּנֵי. שָׁבַח לָכֶם מְשֻׁלָּשְׁלֵי זְכוֹת אֲבוֹת. כִּי כָל צָבָא הַשָּׁמַיִם
 וְהָאָרֶץ כְּבוֹד וּגְדָלָה יִתְּנוּ לָכֶם:

עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ. עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנו.
 הוֹשִׁיעֵנו וְעַנְנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם בְּתַפְלָתְנוּ. כִּי
 תִּהְלָתְנוּ אַתָּה:

אומר הש"ץ "דעני לעניי" ועונים הציבור "עניין", וכן בכולן

דְּעָנִי לְעַנְיֵי עֲנִינֶךָ: דְּעָנִי לְעִשְׂיָקִי עֲנִינֶךָ: דְּעָנִי לְתַבְּרִי לְבָא עֲנִינֶךָ:
 דְּעָנִי לְשִׁפְלִי דַּעְתָּא עֲנִינֶךָ: דְּעָנִי לְמַכְיָבִי רוּחָא עֲנִינֶךָ: דְּעָנִי
 לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה עֲנִינֶךָ: דְּעָנִי לְיִצְחָק עַל גְּבִי
 מִדְּבַחָא עֲנִינֶךָ: דְּעָנִי לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל עֲנִינֶךָ: דְּעָנִי לְיוֹסֵף בְּבֵית
 אֲסִירֵי עֲנִינֶךָ: דְּעָנִי לְמֹשֶׁה וְאַבְרָהָם עַל יַם סוּף עֲנִינֶךָ: דְּעָנִי

לְאַהֲרֹן בַּמִּחְתָּה עֲנִינִי: דְּעָנִי לְפִינְחָס¹ בְּשָׁטִים עֲנִינִי: דְּעָנִי לִיהוֹשֻׁעַ
בְּגִלְגָל עֲנִינִי: דְּעָנִי לְעָלִי בְרָמָה עֲנִינִי: דְּעָנִי לְשִׁמְוֵאל בַּמַּצֵּפָה
עֲנִינִי: דְּעָנִי לְדָוִד וּלְשִׁלְמָה בְּנוֹ בִּירוּשָׁלַם עֲנִינִי: דְּעָנִי לְאַלְיָהוּ
בְּהַר הַפְּרָמֶל עֲנִינִי: דְּעָנִי לְאַלְיֶשֶׁעַ בִּירִיחוֹ עֲנִינִי: דְּעָנִי לְחֻזְקִיָּהוּ
בְּחִלּוֹתוֹ עֲנִינִי: דְּעָנִי לְיוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּגָה עֲנִינִי: דְּעָנִי לְחֻנְנִיָּה
מִשָּׂאֵל וְעֻזְרִיָּה בְּגוֹ אֶתְנוֹ² נוֹרָא יְקִידָתָא עֲנִינִי: דְּעָנִי לְדָנְיָאֵל
בְּגָבָא דְאַרְיֹתָא עֲנִינִי: דְּעָנִי לְמַרְדֵּכִי וְאַסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
עֲנִינִי: דְּעָנִי לְעֻזְרָא בְּגוֹלָה עֲנִינִי: דְּעָנִי לְחֻנִּי בַּמַּעְגָל עֲנִינִי: דְּעָנִי
לְצִדִּיקִי וְחִסְדִּי וְתַמִּימִי דִּי בְּכָל דֵּר וְדָר עֲנִינִי: רַחֲמָנָא עֲנִינִי.
רַחֲמָנָא שְׂיִיב. רַחֲמָנָא פְּרוּק. רַחֲמָנָא דָּאֵת מְלִי רַחֲמִין, רַחֵם
עַלְנָא וְעַל כָּל אַנְשֵׁי בִתְנָא, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אַחְנָא. וּמַחְשׁוּכָא
לְנִהוּרָא אֶפְקֶנָּן בְּדִיל שְׂמָךְ רַבָּא בְּדִיל וְיַעֲבֹד:

ואומר הש"ץ: וְיַעֲבֹד יְהוָה עַל פָּנָיו וְיִקְרָא. ועונים הציבור והוא עמהם: יְהוָה |
יְהוָה. אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת: נִצֵּר חֶסֶד
לְאַלְפִים נִשְׂא עוֹן וּפָשַׁע וְחַטָּאָה. וְנִקָּה:

וחוזר הש"ץ ואומר ויעבור וגו' ועונים הציבור ה' ה'

(אם אין עשרה אומר פעם אחת מקרא ואומר מצפץ מצפץ אל רחום וגו')

ואומר הש"ץ: וְאַעֲבֹר יְהוָה שְׂכִינְתָּהּ עַל אֶפְוֵהּ וְקִרָא. ועונים הציבור
והוא עמהם: יְהוָה | יְהוָה. אֱלֹהֵא רַחֲמָנָא וְחֻנָּא³ מְרַחֵק רְגֵז וּמְסַגֵּי
לְמַעֲבֹד טָבוֹן⁴ וְקָשׁוּט: נָטִיר טִיבּוֹ לְאַלְפֵי דְרִין שְׂבִיק לְעוֹיִן
וְלַמְרוֹד וּלְחֻבִּין. סֵלַח:

ואומר הש"ץ: וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וּלְחַטָּאתֵינוּ וְנִחַלְתָּנוּ:

(1) "לְפִינְחָס" - השו"א שבנו"ן, נע. (2) "אֶתְנוֹ" - התי"ו בדגש קל. (3) תיבת "וְחֻנָּא" מלרע. (4) "טָבוֹן" - השו"א שבבי"ת, נח.

<< מכאן מתחיל הש"ץ השלישי >>

טוב לומר פיוט זה, ואם אין פנאי מתחיל "למתודה חטאתיו"

ואומר הש"ץ: **אם אָפֶס רוֹבַע הָקֵן. אֶחָל שֶׁבֶן אִם רָקֵן. אֵל נָא**

נֹאבְדָה, בִּי עַל בֶּן. יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן:

ועונים הציבור: **אֵל נָא נֹאבְדָה, בִּי עַל בֶּן. יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן:**

פָּנִים לוֹ, תִּבְרִיר. וְצִדְקוֹ לְפָנֶיךָ נִזְכִּיר. קַח נָא בֶן יִקְרִיר. וְנִמְצָה

דָּמוֹ עַל קִיר:

אֵל נָא נֹאבְדָה, בִּי עַל בֶּן. יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן:

רֵץ אֶל הַנֶּעַר לְהַקְדִּישׁוֹ. וְנִפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ. עֲטְרוּ בְּעֵצִים

וְאִשׁוֹ. נִזְר אֱלֹהֵיו עַל רֹאשׁוֹ:

אֵל נָא נֹאבְדָה, בִּי עַל בֶּן. יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן:

יְחִיד הוֹקֵל בְּצַבִּי. עָנָה וְאָמַר אָבִי. הִנֵּה הָאִשׁ וְהָעֵצִים נִבְיֵא.

וּתְשׁוּרָה אֵין לְהִבְיֵא:

אֵל נָא נֹאבְדָה, בִּי עַל בֶּן. יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן:

מַלְאִים הִשִּׁיבוּ מְלִהְבֵּהִילוֹ. וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לוֹ. בְּנִי, אֱלֹהִים יִרְאֶה לוֹ.

וַיֹּדַע יְהוָה אֶת אֲשֶׁר לוֹ:

אֵל נָא נֹאבְדָה, בִּי עַל בֶּן. יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן:

בְּמִצּוֹתֶיךָ שְׁנִיָּהִם נִזְהָרִים. וְאַחֲרֶיךָ לֹא מִזְהָרִים. חָשׂוּ וְהִלְכוּ

נִמְזָהֲרִים. אֵל אֶחָד הֶהָרִים:

אֵל נָא נֹאבְדָה, בִּי עַל בֶּן. יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן:

ראו אד תלולָה. מהרו עצי עולָה. יחד באהבה כלולָה. ישרו

בערבה מסלה:

אל נא נאבדה, כי על בן. יש לנו אב זקן:

ראה יחיד כי הוא השֵׁה. נם להורו המנסה. אבי, אותי ככבש

תעשה. לא תחמול ולא תבסה:

אל נא נאבדה, כי על בן. יש לנו אב זקן:

בי חפץ ונכסוף. לבבי לו, לחשוף. אם תמנעני, סוף, רוחו

ונשמתו אליו ואסוף:

אל נא נאבדה, כי על בן. יש לנו אב זקן:

ידיו ורגליו עקד. וחרבו עליו פקד. לשומו על העצים שקד.

והאש על המזבח תוקד:

אל נא נאבדה, כי על בן. יש לנו אב זקן:

עזאר פשט מאליו. ואביו נגש אליו. לשחטו לשם בעליו. והנה

יהיה נצב עליו:

אל נא נאבדה, כי על בן. יש לנו אב זקן:

חקר את כל אשר עשה. האב על בנו לא חסה. ולבו אל

כפים נשא. וירא אלהים את כל אשר עשה:

אל נא נאבדה, כי על בן. יש לנו אב זקן:

קרא מרחם משחר. תמור בנד הנבחר. הנה איל אחר. ועשה

אל תאחר:

אל נא נאבדה, כי על בן. יש לנו אב זקן:

חֲלִיפֵי אֲזָכָרְתּוֹ. תִּפְּזוֹן בְּהִקְטָרְתּוֹ. וְתַעֲלֶה לְךָ תִּמְרָתּוֹ. וְהָיָה
הוא ותמונתו:

אל נא נאבדה, כי על בן. יש לנו אב זקן:

זִכְרוֹן לְפָנֶיךָ בִּשְׂחָק. לְעַד בִּסְפָּר יוֹחֵק. בְּרִית עוֹלָם בַּל יוֹמָחֵק.
את אברהם ואת יצחק:

אל נא נאבדה, כי על בן. יש לנו אב זקן:

קוֹרְאִיךָ בָּאִים לְקוֹד. בְּצָרָה עֲקִידָה תִּשְׁקֹד. וְצֹאנְךָ בְּרַחֲמִים
תִּפְקוֹד. פָּנֵי הַצֹּאן אֶל עֲקוֹד:

אל נא נאבדה, כי על בן. יש לנו אב זקן:

עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ לְהַקְיֵץ נִרְדָּמִים. לְמַעַנְךָ תִּפְדֶּה חֲרָדִים
נִדְהָמִים. לְבַקֵּשׁ סְלִיחָתְךָ הַיּוֹם מִשְׁבִּימִים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל
כֶּסֶּא רַחֲמִים:

אומרים הציבור והוא עמהם

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶּא רַחֲמִים, מְתַנְהֵג בַּחֲסִידוֹת. מוֹחֵל עוֹן
עֲמוֹ, מְסִיר חַטָּאת יִרְאִיו. מַעֲבִיר רֹאשׁוֹן רֹאשׁוֹן, מִרְבֵּה
מְחִילָה לַחוּטָאִים וְסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל
בֶּשֶׂר וְרוּחַ, וְלֹא כִרְעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל הוֹרֵתָנוּ לוֹמַר לְפָנֶיךָ
שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. בַּעֲבוּר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. זְכוּר לָנוּ בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת שְׁלִרְחֻמִּים, שְׂחָלָה בָּם עָנִיו לְפָנֶיךָ מְקַדֵּם. וְכֵן כְּתוּב

בְּתוֹרְתָהּ, וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְּיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בְּשֵׁם, יְהוָה.
וְשֵׁם נֶאֱמַר.

ואומר הש"ץ: וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא. ועונים הציבור והוא עמהם: יְהוָה |
יְהוָה. אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת: נִצֵּר חֶסֶד
לְאַלְפִים נִשָּׂא עֶז וּפֶשַׁע וְחַטָּאָה. וְנִקְהָ:

ואומר הש"ץ: וְסִלַּחַת לַעֲוֹנָנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנַחֲלָתֵנוּ:

וממשיך הש"ץ:

לְמַתְּוֶדָה חַטָּאתָיו. וּמוֹדָה עַל רַב אֲשָׁמָיו: אֲשֶׁר בִּהְבֵּל
שְׁנוֹתָיו. כָּלוּ בִּיגוֹן יָמָיו: צוּעַק מַצְרוֹתָיו. וּמִבִּין

תִּגְרַת קָמָיו: נִפְלָה נָא בְּיַד יְהוָה. כִּי רַבִּים רַחֲמָיו:

ועונים הציבור: נִפְלָה נָא בְּיַד יְהוָה. כִּי רַבִּים רַחֲמָיו:

מִהַיּוֹתַי, מִשְׁכָּתִּי, בְּחִבְלֵי הַשָּׂא עֲוֹנֵי: לִבִּן שִׁבְתִּי וְנַחֲמָתִי.

כִּי קָרֹב יוֹם דִּינִי (בעשי"ת אומר: כִּי קָרֹב יוֹם כְּפוּר עֲוֹנֵי):

וּשְׂאֵרֵי הַקֶּרְבָּתִי. וְנִסְכָּתִי מִי עֵינֵי: אוֹלֵי יְרַחֵם קוֹנִי. כִּי לֹא כָלוּ

רַחֲמָיו:

נִפְלָה נָא בְּיַד יְהוָה. כִּי רַבִּים רַחֲמָיו:

שְׂדֵי גִילֵי צָמְקוֹ. וְאֵינֶק רֹאשׁ פְּתָנִים: וּמִי עֵינֵי שְׁחָקוֹ. מַעֲזוֹ

כְּאָבִי, אֲבָנִים: לְרַחֲמֵי אָב רַחֲקוֹ. וְלֹא חֲמַל עַל בָּנִים:

וְאֵלֵי הַתְּאֵאֶפְקוֹ. הַמּוֹן מַעֲזוֹ וְרַחֲמָיו:

נִפְלָה נָא בְיַד יְהוָה. כִּי רַבִּים רַחֲמָיו:

הִבֵּי־אֲנִי בְבוֹר לְבָאִים. וְהִנְחִילֵנִי קֶצֶפוֹ: וְנִשְׁבַּחְתִּי בְּבֵית
כְּלָאִים. וְטַבַּעְתִּי בַּיָּם זַעֲפוֹ: בְּכָל יוֹם אֶרֶד פְּלָאִים.
וְלֹא הֶאֱרִידָה לִּי אָפוֹ: הִשְׁכַּח חֲנוּת אֵל. אִם קָפַץ בְּאָרְךָ, רַחֲמָיו:
נִפְלָה נָא בְיַד יְהוָה. כִּי רַבִּים רַחֲמָיו:

ונופלים על פניהם (חוץ מעיו"ס) ואומרים

◀ לְדָוִד. אֵלֶיךָ יְהוָה נִפְשִׁי אֶשָּׂא: אֱלֹהֵי. בְּךָ בִּטַּחְתִּי אֵל
אֲבוֹשָׁה. אֵל יַעֲלֶצוּ אוֹיְבֵי לִי: גַּם כָּל קִנְיֶךָ לֹא
יִבְשׁוּ. יִבְשׁוּ הַבּוֹגְדִים רִיקָם: דִּרְכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי.
אַרְחוֹתֶיךָ¹ לְמִדְנִי: הִדְרִיכֵנִי בְּאַמְתֶּךָ, וְלִמְדֵנִי. כִּי אַתָּה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל הַיּוֹם: זָכַר רַחֲמֶיךָ יְהוָה
וַחֲסָדֶיךָ. כִּי מַעֲוֹלָם הֵמָּה: חַטָּאת נַעֲוִירִי וּפִשְׁעֵי אֵל
תִּזְכֹּר. כַּחֲסָדְךָ זָכַר לִי אַתָּה. לְמַעַן טוֹבֶךָ יְהוָה: טוֹב
וַיֵּשֶׁר יְהוָה. עַל בֶּן יוֹרָה חֲטָאִים בִּדְרֹךְ: יִדְרֹךְ עֲנוּיִם
בְּמִשְׁפָּט. וַיִּלְמַד עֲנוּיִם דְּרָכֹוֹ: כָּל אַרְחוֹת² יְהוָה חֶסֶד
וְאַמֶּת. לְנִצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו: לְמַעַן שִׁמְךָ יְהוָה. וְסַלַּחְתָּ
לְעוֹנֵי כִּי רַב הוּא: מִי זֶה הָאִישׁ יֵרָא יְהוָה. יוֹרְנוּ בְּדֶרֶךְ
יִבְחָר: נִפְשׁוּ בְּטוֹב תְּלִין. וְזָרְעוּ יִירַשׁ אֶרֶץ: סוֹד יְהוָה
לִירָאִיו. וּבְרִיתוֹ לַהּוֹדִיעֵם: עֵינֵי תָמִיד אֵל יְהוָה. כִּי הוּא
יוֹצִיא מִרְשֶׁת רַגְלִי: פָּנָה אֵלַי וַחֲנֹנִי. כִּי יַחֲדִיד וְעָנִי אֲנִי³:

(1) "אַרְחוֹתֶיךָ" - השו"א שבר"ש, נע. (2) "אַרְחוֹת" - השו"א שבר"ש, נח. (3) תיבת
"אֲנִי" מלעיל.

צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ. מִמְצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי: רֵאֵה עָנְיִי
וְעִמְלִי. וְשֵׂא לְכָל חַטָּאתִי: רֵאֵה אִיְבִי כִי רַבּוֹ¹. וְשִׁנְאֵת
חַמֶּס שְׁנֵאוֹנִי: שְׁמֶרֶה² נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי. אֵל אֲבוֹשׁ, כִּי
חֲסִיתִי בָךְ: תָּם וְיָשָׁר יִצְרוֹנִי. כִּי קוֹיִתִּיךָ: פֶּדֶה אֱלֹהִים
אֶת יִשְׂרָאֵל. מִכָּל צָרוֹתָיו:

ומגביהים ראשיהם ואומר הש"ץ

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ.
שׁוּב לְמַעַן עֲבֹדֶיךָ שְׁבֹטִי נַחֲלָתְךָ:
ועונים הציבור: יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ.
שׁוּב לְמַעַן עֲבֹדֶיךָ שְׁבֹטִי נַחֲלָתְךָ:

יְהוָה. מוֹשִׁיב יְחִידִים. שְׁעָה נָא לְעוֹמְדִים. בְּבֵית יְהוָה
בְּלִילוֹת: בָּךְ בְּטַחַתִּי. וְשִׁמְךָ זְכוֹרְתִי. עַל מִשְׁכְּבִי
בְּלִילוֹת: רַחֵם עַל הָלוֹךְ וּבָכָה. אִישׁ חֲרָבוֹ עַל יָרְכוֹ. מִפְּחַד
בְּלִילוֹת: הִנָּנִי³ הוֹלֵךְ שְׁחוֹת. לֹא אֶמְצָא מְנוּחַ. יָמִים גַּם לִילוֹת:
מִלֵּט צוּעֵק נִגְדֶּךָ. לְהַגִּיד בְּבִקְרָה חֲסֶדְךָ. וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת:
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ. שׁוּב לְמַעַן
עֲבֹדֶיךָ שְׁבֹטִי נַחֲלָתְךָ:

(1) תיבת "רַבּוֹ" מלעיל. (2) "שְׁמֶרֶה" - השו"א שבמ"ם, נח. (3) "הִנָּנִי" - השו"א שבנו"ן, נח.

אֵל תִּקְצֹף יְהוָה עַד מָאֵד וְאֵל לְעַד תִּזְכֹּר עֲוֹן. הֵן, הִבֵּט נָא
 עִמָּךְ כְּלָנוּ: אֵל תִּנָּאץ לְמַעַן שְׁמֹךְ אֵל תִּנְבֵּל פֶּסֶא כְּבוֹדְךָ.
 זִכֹּר אֵל תִּפְרֵ בְרִיתְךָ אֶתָּנוּ: אִם עֲוִינֵנו עָנוּ בָּנוּ יְהוָה עֲשֵׂה
 לְמַעַן שְׁמֹךְ. כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ, לָךְ חֲטָאנוּ: אֲדוֹן סִלַּח לָנוּ:
 וְעוֹנִים הִצִּיבּוּר: לָךְ חֲטָאנוּ. אֲדוֹן סִלַּח לָנוּ:

אִם אֲשָׁמִינוּ כְּתוּלַע הָאָדָם. יְהוָה, אֵת הַמֶּזֶן רַחֲמֶיךָ תִּקְדִּים.
 לְמַעַן אָב מִצֵּל מִכְשָׁדִים. גִּבְרָתוֹ בְּעֶמְקֵי הַשָּׂדִים. אֶהְבֵּתוֹ
 זִכֹּר הַיּוֹם לָנוּ. כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ:
 לָךְ חֲטָאנוּ. אֲדוֹן סִלַּח לָנוּ:

אִם חֲטָאנוּ וְהִרְבִּינוּ לְעוֹן. יְהוָה, גִּלָּה עַת רָצוֹן. לְמַעַן דָּגוּל
 הִנֵּעַקֵד בְּצֶאֱן. וְאֵיל הַיּוֹשֵׁת כִּפְרוּ לְרָצוֹן. עֲקִידָתוֹ זִכֹּר
 הַיּוֹם לָנוּ. כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ:
 לָךְ חֲטָאנוּ. אֲדוֹן סִלַּח לָנוּ:

אִם הִרְבִּינוּ פֶּשַׁע וְעִבְרָה. יְהוָה, הִתְרַצֶּה בַּעֲתִירָה. לְמַעַן תֵּם
 חֲזָה סֵלֶם וַיִּירָא. וְלֹן בְּמָקוֹם מִה נּוֹרָא. תִּמְתּוּ זִכֹּר הַיּוֹם
 לָנוּ. כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ:
 לָךְ חֲטָאנוּ. אֲדוֹן סִלַּח לָנוּ:

אִם חֲטָאנוּ וּמִרְדְּנוּ בַּפְּלִים. יְהוָה, עֲנֵנוּ מִשְׁמַיִם. לְמַעַן אָב
 מִשׁוּי מִמִּים. וְקִבֵּל קְדוּמַת יוֹמִים. עֲנֻתָנוֹתוֹ זִכֹּר הַיּוֹם
 לָנוּ. כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ:
 לָךְ חֲטָאנוּ. אֲדוֹן סִלַּח לָנוּ:

אם הכעסנו לפני שוכן מרומו. יהוה, יעננו ברוב שלומו.
 וישלח רועה לעמו. ויבנה לנו מקדש הדומו. צדקתו זכור
 היום לנו. כי רבו משובותינו:
 לך חטאנו. אדון סלח לנו:

את־אנו לחלות פניך. כי חסד ואמת יקדמו פניך. נא, אל
 תבישנו. נא, אל תשיבנו ריקם מלפניך. סלח לנו,
 ושלח לנו רחמים ממעונך:
 ועונים הציבור: סלח לנו, ושלח לנו רחמים ממעונך:

את־אנו לבקש ממך פפרה. איום ונורא. משגב לעתות
 בצרה. תחיינו, תחננו, ובשמך נקרא. סלח לנו,
 ושלח לנו רחמים ממעונך:
 סלח לנו, ושלח לנו רחמים ממעונך:

ואומר הש"ץ:

מִרְנָא דְּבִשְׁמַיָּא, לך מתחננין אנן, בעבדא דמתחנן למריה.
 הב לן לבא לתויבתא. ולא נהדר ריקן משמך:
 ועונים הציבור: מִרְן דְּבִשְׁמַיָּא, לך מתחננין אנן, בעבדא דמתחנן למריה. הב
 לן לבא לתויבתא. ולא נהדר ריקן משמך:

מִרְן דְּבִשְׁמַיָּא, לך מתחננין אנן, כבר שבאי דמתחנן למריה.
 בלהון בני שבאי בכספא מתפרקין¹. ועמד בית ישראל

(1) "מתפרקין" - השו"א שברי"ש, נח.

בְּצִלוֹתֶיךָ וּבְתַחֲנוּנֶיךָ. אֲרִיס יְמִינְךָ וְאַצְמַח פּוֹרְקֶנְךָ. סִבְרָא דְחִיָּיא
וּמִיתָא: וְהֵב לֵן לְבָא לְתִיּוּבְתָא. וְלֹא נֶהְדֵּר רִיקוֹן מִקְמוֹךְ:
מֶרֶן דְּבִשְׁמַיָא, לֵךְ מִתַּחֲנוּנִין אֲנִי בְּעִבְדָא דְּמִתַּחֲנוּן לְמַרְיָה. הֵב לֵן לְבָא
לְתִיּוּבְתָא. וְלֹא נֶהְדֵּר רִיקוֹן מִקְמוֹךְ:

מֶרֶן דְּבִשְׁמַיָא, לֵךְ מִתַּחֲנוּנִין אֲנִי, בְּעִבְדָא דְּמִתַּחֲנוּן לְמַרְיָה.
מִתַּרְצָה בְּרַחֲמִים וּמִתַּפִּיס בְּתַחֲנוּנִים. הִתְרַצָּה וְהִתַּפִּיס
לְעַם עָנִי וּמְדוּלָּדֵל. פְּרוּקָא דִּמְעֵלְמָא מְשִׁיבָנָא¹ דְּמִלְקֻדְמִין.
פְּרוּק יַעֲקֹב מֵאַרְע רַחֲיקָא, וְאַסִּיק זִרְעִיהָ מֵאַרְעָא דְּשִׁבְיָא: וְהֵב
לֵן לְבָא לְתִיּוּבְתָא. וְלֹא נֶהְדֵּר רִיקוֹן מִקְמוֹךְ:
מֶרֶן דְּבִשְׁמַיָא, לֵךְ מִתַּחֲנוּנִין אֲנִי בְּעִבְדָא דְּמִתַּחֲנוּן לְמַרְיָה. הֵב לֵן לְבָא
לְתִיּוּבְתָא. וְלֹא נֶהְדֵּר רִיקוֹן מִקְמוֹךְ:

מֶרֶן דְּבִשְׁמַיָא, לֵךְ מִתַּחֲנוּנִין אֲנִי, בְּעִבְדָא דְּמִתַּחֲנוּן לְמַרְיָה.
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. שְׁמוֹר שְׂאֲרִית יִשְׂרָאֵל. וְאַל יֵאָבֵד יִשְׂרָאֵל.
הָאוּמְרִים בְּכָל יוֹם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל:
שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד. שְׁמוֹר שְׂאֲרִית גּוֹי אֶחָד. וְאַל יֵאָבֵד גּוֹי אֶחָד.
הָאוּמְרִים בְּכָל יוֹם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:
שׁוֹמֵר גּוֹי קְדוֹשׁ. שְׁמוֹר שְׂאֲרִית גּוֹי קְדוֹשׁ. וְאַל יֵאָבֵד גּוֹי
קְדוֹשׁ. הָאוּמְרִים בְּכָל יוֹם קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ:
שׁוֹמֵר גּוֹי רַבָּא. שְׁמוֹר שְׂאֲרִית גּוֹי רַבָּא. וְאַל יֵאָבֵד גּוֹי רַבָּא.
הָאוּמְרִים בְּכָל יוֹם אֱמֵן יְהֵא שְׁמִיהָ רַבָּא:

(1) "מְשִׁיבָנָא" - השו"א שבז"ן, נע.

וְהָב לֹן לְבָא לְתִיּוֹבְתָא. וְלֹא נִהְדֵּר רִיקוֹן מִקְמָד:
מֶרֶן דְּבִשְׁמַיָא לֶד מִתְחַנְנִין אֲנִן כְּעִבְדָּא דְּמִתְחַנֵּן לְמַרְיָה. הֵב לֹן לְבָא
לְתִיּוֹבְתָא. וְלֹא נִהְדֵּר רִיקוֹן מִקְמָד:

מֶרֶן דְּבִשְׁמַיָא, לֶד מִתְחַנְנִין אֲנִן, כְּעִבְדָּא דְּמִתְחַנֵּן לְמַרְיָה.
מָחִי וּמָסִי, מָמִית¹ וּמָחִי. וּמָסִיק מִן שְׂאוּל לַחֲיִי עֲלָמָא.
בְּרָא כֵּד חָטִי אָבוּהִי לְקַיָּיָה², אָבוּהִי דְּחַיִּים וּמָסִי לְכִיבִיָּה.
עִבְדָּא דְּמַרְיָד וּנְפֹל בְּקוּלָר מַרְיָה, לְמַרְיָה תְּאִיב וְתִבְר קוּלָרִיָּה.
בְּרָד בּוּכְרָד אֲנִן וְחֲטִינִן קְמָד. הָא רִוְאִי³ נְפִשִּׁין בְּגִדִין וּמַרְרִין.
הָא עִבְדָּד אֲנִן, וּמַרְיָדִנִן⁴ קְמָד. הָא בְּבֹזְתָא וְשִׁבְיָא וְהָא
בְּמִלְקוּיָתָא. בְּבֹעֵי מִנְדָּא בְּמִטּוּ מִנְדָּא דְּרַחֲמָד נְפִישִׁין. אָסִי לְכִיבִין
דְּתִקִּיפּוּ עַלֹן עַד דְּלֹא נִהְוִי גְמִירָא בְּשִׁבְיָא: וְהָב לֹן לְבָא
לְתִיּוֹבְתָא. וְלֹא נִהְדֵּר רִיקוֹן מִקְמָד:

מֶרֶן דְּבִשְׁמַיָא, לֶד מִתְחַנְנִין אֲנִן כְּעִבְדָּא דְּמִתְחַנֵּן לְמַרְיָה. הֵב לֹן לְבָא
לְתִיּוֹבְתָא. וְלֹא נִהְדֵּר רִיקוֹן מִקְמָד:

מֶרֶן דְּבִשְׁמַיָא, לֶד מִתְחַנְנִין אֲנִן, כְּעִבְדָּא דְּמִתְחַנֵּן לְמַרְיָה.
רַחֲמִים בְּקִשְׁנֵנוּ מִמָּד, כִּי רַבִּים רַחֲמִים עִמָּד, צְדָקָה עֲשֵׂה
עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמָד. אֲנָא הָסֵר מִמָּנוּ וּמִבִּתְּיָנוּ וּמִבִּתִּי עִמָּד כָּל
בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם שְׂהָם, דְּבֵר וְחֵרֵב וְרַעֵב וְשִׁבִּי וּבִזָּה
וּמִשְׁחִית וּמִגְפָּה וְשִׁטָּן וְיִצָּר רַע וְחֲלִים רָעִים וּגְזֻרוֹת קִשּׁוֹת
וְאוֹיֵב וְצָר מִעִמָּד: חַיִּים שְׂאַלְנוּ מִמָּד, כִּי מְקוֹר חַיִּים עִמָּד,
צְדָקָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמָד. אֲנָא הָסֵר מִמָּנוּ וּמִבִּתְּיָנוּ וּמִבִּתִּי

(1) "מָמִית" - השו"א שבב"ם נוטה לפתח. (2) "לְקַיָּיָה" - השו"א שבקו"ף, נח. (3) "רִוְאִי" - השו"א שבר"ש נוטה לחירק. (4) "וּמַרְיָדִנִן" - השו"א שבד"ל, נח.

עֲמֹד כָּל בַּיִת יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם, דָּבָר וְחֶרֶב וְרָעַב וְשָׂבִי
וּבִזָּה וּמִשְׁחִית וּמִגָּפָה וְשָׁטָן וַיַּצֵּר רָע וְחָלִים רָעִים וּגְזֵרוֹת קָשׁוֹת
וְאוֹיֵב וָצָר, מֵעַמֹּד: וְהֵב לֹן לְבָא לְתִיבְתָּא. וְלֹא נֶהְדָּר רִיקָן

מִקְמָד:

מִרְן דְּבִשְׁמִיָּא, לָךְ מִתְחַנְנִין אַנְן כְּעֵבְדָּא דְּמִתְחַנְנִין לְמַרְיָה. הֵב לֹן לְבָא
לְתִיבְתָּא. וְלֹא נֶהְדָּר רִיקָן מִקְמָד:

מִרְן דְּבִשְׁמִיָּא, לָךְ מִתְחַנְנִין אַנְן, כְּעֵבְדָּא דְּמִתְחַנְנִין לְמַרְיָה:

◀ אֱלִיךָ יְהוָה. נִשְׂאֵתִי עֵינִי. שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנִי. כְּגֹדֶל

חֶסֶדְךָ:

בְּשִׁמְךָ בְּטַחַתִּי. וּכְפִי שִׁטַּחַתִּי. דְּבָרִים לְקַחַתִּי. וּבִאֲתִי

עֲדִיךָ:

גָּבְרוּ יְגֻנוֹתִי. וַיְכַלּוּ שְׁנוֹתִי. כִּי כָּל עֲוֹנוֹתִי. שָׁתָה¹ לְגִגְדְּךָ:

דִּלְפָּה² מִתּוֹגָה. נִפְשִׁי הֶעֱנוּגָה. חָלַץ מִדָּאָגָה. נִפֶּשׁ עֲבָדְךָ:

הֶעֱבֵר חֲטָאתִי. אֱלֹהֵי יִשׁוּעָתִי. וְגַם אֶת דְּמֻעָתִי. שִׁימָה

בְּנֹאדְךָ:

וּבְרוּגְז רַחֵם. זְכָרָה³ וְהִנַּחֵם. וְשִׁמַּח וְנַחֵם. נִפֶּשׁ עֲבָדְךָ:

זְכוֹר עֲנִי וּמְרוּדִי. לַעֲנֶה מַעֲוִדִי. עַד מָתִי לְגִגְדִי. תַּחֲדָשׁ

עֲדִיךָ:

(1) תיבת "שָׁתָה" מולעיל. (2) "דִּלְפָּה" - השו"א שבלמ"ד, נע. (3) "זְכָרָה" - השו"א שבכ"ף, נח.

חֲרַפּוֹנִי¹ צוֹרֵרִי. אוֹיְבֵי וּמִשׁוֹרְרִי. וְהִקְשֵׁב נָא אֲמָרִי. בְּבוֹאִי
בְּפִתְחֶךָ:

טָמְנוּ² לִי יָדַיִם. פָּחִים וּמִצּוֹדִים. וּבָהֶם נִלְכָּדִים. פְּעָמֵי
יְדֵיךָ:

יְשִׁימוֹן לִי מִצּוֹדִים. וְשָׁקַר בִּי מְעִידִים. בְּעֵלּוֹנֵי יָדַיִם. צוֹר,
בְּלַעְדֶּיךָ:

כְּבוֹדְךָ גָּלָה צוֹר. לָעַם עֶזּוֹב וְעֶצוֹר. וְטוֹבֶךָ הִנָּצוֹר. תִּנָּה
לְשִׁרְיֶיךָ:

לְחוּצִים בְּרוֹב דּוֹחֵק. מֵהֶם אֶל תִּרְחֵק. זְכוֹר לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק. וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

מָרוֹם מִמְּרוֹמִים. רַחֵם עַל עֲגוּמִים. וְעַל זָרַע רְחוּמִים.
יְלָדֵי יְדֵיךָ:

נוֹאֲקִים בְּבוֹר גָּלוּת. בְּךָ שָׁמוּ אֵילוֹת. וְהָרִם מִשְׁפָּלוֹת.
גָּזַע חֲסִידֶיךָ:

סוֹבְלִי³ עוֹל תִּצְהַל. וְאוֹיְבֵיהֶם תִּבְהֵל. וּבִקְדָם תִּנְהַל.
דָּגְלֵי גְדוּדֶיךָ:

עֲנֵה אֶת עֲתִירָתָם. סִמּוֹךְ אֶת נְפִילָתָם. וְהֵשֵׁב אֶת
שְׁבוּתָם. מֵאַפְסֵי חֲלָדֶיךָ:

(1) "חֲרַפּוֹנִי" - השו"א שברי"ש, נע. (2) "טָמְנוּ" - השו"א שבמ"ם, נע. (3) "סוֹבְלִי" -
השו"א שבבי"ת, נע.

פֶּדֶה עִם לֶךְ הוֹמָה. וְכֹאֵלִם הוֹמָה. בְּגִלוֹת זֶה כִּמְה.
שָׁבְעוּ נְדוּדֵיךְ:

צִדִּיק בְּמַפְעָלוֹת. לֶךְ נִתְכַּנּוּ עֲלִילוֹת. דִּלְנוּ מִמְּצוּלוֹת.
לְמַעַן חֲסֵדֵיךְ:

קִבֵּץ מִפְזָרִים. בְּכִבְלֵי צָר סְגוּרִים. בְּלָעוּם אֲכֹזְרִים. שָׁרְפוּ
מוֹעֲדֵיךְ:

רְחוּם הָיָה לְמַשְׁעֵן. לָעַם הָרֹוֹה לַעַן. וַעֲשֵׂה נָא לְמַעַן.
שְׁלֹשֶׁת עֲבָדֶיךָ:

שְׂדֵי נִשְׁגַּבְתָּ. בְּכָל אֲשֶׁר פָּעַלְתָּ. בִּי צִדִּיק אַתָּה. וְצֹדֵק
מִדֶּיךָ:

תִּכְפֹּר עֲוֹנִי, בִּי, שִׁבְרִי בְךָ מְלָכִי. וְכוֹנֵן אֶת דְּרָכֵי. אֱלֹהֵי,
לְעַבְדְּךָ:

תִּשְׁעָה תִּפְלְתִי. וְשִׁיחַ רָנְתִי. בִּי אַתָּה תִּקְוֹתִי. וּמִי יַעֲדֶךָ:
וְהֵב לִן לִבָּא לְתִיּוֹבְתָא. וְלֹא נֶהְדֵּר רִיקָן מִקְמָךְ:

מִרְן דְּבִשְׁמַיָּא לֶךְ מִתְחַנְנִין אֲנִן בְּעַבְדָּא דְּמִתְחַנֵּן לְמַרְיָה. הֵב לִן לִבָּא
לְתִיּוֹבְתָא. וְלֹא נֶהְדֵּר רִיקָן מִקְמָךְ:

וממשיך הש"ץ

אֶרְאֶלִי מְרוּמִים, בְּשִׁיר וּשְׁבַח קָמִים. גְּדוּדִים אֵין מִסְפָּר,
 דְּעוֹת מַחְכָּמִים. הִמְלֵת קִדְשִׁין, וְעִירִין (פי' מלאכים) לֹא
 נָמִים. זִיעָתָם נָהַר דִּינוֹר, חֲשַׁמְלִים דּוֹמָמִים. טְהוֹרִים וּנְקִים,
 יַחַד מְאַשְׁמִים. כְּמִלְצֵי עֲמָדוֹ נָא, לְבַקֵּשׁ הֶרְחָמִים. מְלֹאכִים
 רוֹמָמִים, נְבָרִים מְמוּמִים. סְלִיחָה דְרָשׁוּ נָא, עַד עַם נִכְלָמִים.
 פְּצָחוּ וְהִזְכִּירוּ, צְדָקָת בָּא בֵינָם. קִרְבַּת הַנֶּעֱקָד, רֶנֶת אִישׁ
 תָּמִים. שְׁוֹעֵת¹ צִיר שְׁבָה², תּוֹרָה מִמְרוּמִים. שֵׁת מַחֲתַת רְצוֹן,
 יוֹם הַקָּטָר סָמִים. כּוֹפֵר הַמַּצּוּא נָא, לְנִבְחָר מַעֲמִים. הִלְצִינוּ נָא,
 לְפָנֵי בֶּעַל הֶרְחָמִים:

אומר הש"ץ: אָבִינוּ אֵב הֶרְחָמֵן הוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֹד:

ועונים הציבור: הוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֹד:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: הוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֹד:

בְּצֹר לָנוּ קְרֹאנוּד: הוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֹד:

גִּלְגַּל עָלֵינוּ הַמּוֹן רַחֲמִיד: הוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֹד:

דְּרַשְׁנוּד הַמַּצָּא לָנוּ: הוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֹד:

הַעֲתֵר לָנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם בְּתַפְלָתָנוּ: הוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֹד:

וְאַל תְּבִישְׁנוּ מִשְׁבָּרָנוּ: הוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֹד:

וְאַל תְּשִׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ: הוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֹד:

(1) "שְׁוֹעֵת" - השו"א שביו"ו, נח. (2) תיבת "שְׁבָה" מלרע, לשון שביה (דקאי על משה ששבה התורה ממרומים).

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ: והוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךְ:

חֹסֶם וְרַחֵם עָלֵינוּ: והוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךְ:

טְהַרְנוּ מַעֲוִינֵינוּ: והוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךְ:

יְהִמּוּ נָא רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ: והוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךְ:

ואומר הש"ך: תְּמוּל עַל עֲמֻךְ וְרַחֵם עַל נַחֲלֶתְךָ. חוֹסֶה נָא בְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל. חַנּוּן מְלַכְנוּ וְעֲנִינוּ:

וממשיך הש"ך:

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ, אֲבִינוּ אֲתָהּ¹. אֲבִינוּ מְלַכְנוּ, אֵין לָנוּ אֵלָא אֲתָהּ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ רַחֵם עָלֵינוּ:

ועונים הציבור: אֲבִינוּ מְלַכְנוּ רַחֵם עָלֵינוּ:

אִם הֵיטִבְנוּ פֹּעַל, אֲבִינוּ אֲתָהּ. וְאִם הִרְעָנוּ מַעַל, אֵין לָנוּ אֵלָא

אֲתָהּ:

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ רַחֵם עָלֵינוּ:

אִם גָּבַר פְּשָׁעֵנוּ, אֲבִינוּ אֲתָהּ. אֲתָהּ עוֹר יִשְׁעֵנוּ, אֵין לָנוּ אֵלָא

אֲתָהּ:

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ רַחֵם עָלֵינוּ:

אִם הִרְבִּינוּ אִמָּר, אֲבִינוּ אֲתָהּ. זְכוֹר כִּי אֶנְחֵנוּ חוֹמֶר, אֵין לָנוּ

אֵלָא אֲתָהּ:

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ רַחֵם עָלֵינוּ:

(1) כל תיבות "אֲתָהּ" מלעיל.

אם לך חטאנו, אבינו אֱתָהּ. אֲדוֹן סֶלַח לָנוּ, אֵין לָנוּ אֵלָא אֱתָהּ:
אבינו מִלְפָּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ:

לך יהוה קוּיִנִּי, אבינו אֱתָהּ. כִּי אֱתָהּ אבינו, אֵין לָנוּ אֵלָא
אֱתָהּ:
אבינו מִלְפָּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ:

לך פִּרְשָׁנוּ שַׁעַל, אבינו אֱתָהּ. הַמְצִיא לָנוּ תַעֲלֵל, אֵין לָנוּ אֵלָא
אֱתָהּ:
אבינו מִלְפָּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ:

חוּשָׁה שְׁלַח מְשִׁיחַ, אבינו אֱתָהּ. וְצִיץ יִשַׁע תַּפְרִיחַ, אֵין לָנוּ
אֵלָא אֱתָהּ:
אבינו מִלְפָּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ:

ואומרים הציבור (ובעיוה"כ מדלגים ומתחיל הש"ץ אל ארך אפים)

אבינו מִלְפָּנוּ אבינו אֱתָהּ. אבינו מִלְפָּנוּ אֵין לָנוּ
אֵלָא אֱתָהּ. אבינו מִלְפָּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ. אבינו
מִלְפָּנוּ חֲנִנּוּ וְעֲנִנּוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ
צְדָקָה לְמַעַן שְׂמֹךְ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

וְאַנְחָנוּ לֹא גִדַּע מִה נַעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֲיִינֵינוּ: זָכַר
רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחֶסֶדֶיךָ. כִּי מַעֲוָלָם הִמָּה:
אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲוֹנֹת רֵאשִׁינִים, מִהֵרָ יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ
כִּי דִלּוֹנוּ מְאֹד: קוּמָה עֲזָרְתָהּ לָנוּ וּפִדְנוּ לְמַעַן
חֶסֶדֶךָ: יְהִי חֶסֶדֶךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ:

אם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה. אֲדֹנִי, מִי יַעֲמֹד: כִּי עֲמָךְ
הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּתְּנָה: יְהוָה הוֹשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
בְּיוֹם קִרְאֵנוּ: כִּי הוּא יָדַע יַצְרָנוּ, זָכוֹר כִּי עָפַר
אֲנַחְנוּ: עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ,
וְהַצִּילֵנוּ וּכְפַר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

ואומר הש"ץ

אֵל אֶרֶךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת, אֵל בְּאֶפֶךָ תּוֹכִיחֵנוּ. חוֹסֶה
יְהוָה עַל יִשְׂרָאֵל עֲמָךְ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל רָע. חֲטֵאֵנוּ לָךְ, אֲדֹנָי
סֶלַח נָא, כְּרֹב רַחֲמֶיךָ אֵל: אֵל אֶרֶךְ אַפִּים וּמְלֵא רַחֲמִים אֵל
תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ. חוֹסֶה יְהוָה עַל (יש מוסיפים: שְׁאֵרִית) יִשְׂרָאֵל עֲמָךְ
וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל רָע. חֲטֵאֵנוּ לָךְ אֲדֹנָי סֶלַח נָא כְּרֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

ואומר הש"ץ קדיש

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמִיהַ רַבָּא: אָמֵן בְּעֲלָמָא דִּי בְּרָא כְּרַעוּתִיהַ
וְיִמְלוֹךְ מַלְכוּתִיהַ וְיִצְמַח פְּרָקְנִיהַ וְיִקְרַב מְשִׁיחִיהַ
וְיַפְרוֹק עַמִּיהַ. בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיִּיהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן: וְעוֹנִים הַצִּיבוֹר, וְהוּא עוֹנָה עִמָּהֶם מִיָּהּ
שְׁמִיהַ רַבָּא" אָמֵן. יְהֵא שְׁמִיהַ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא.
ואומר הש"ץ יִתְבָּרַךְ: אָמֵן וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַדָּר וְיִתְהַלָּל וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמִיהַ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא: אָמֵן לְעִילָא
לְעִילָא מְכַל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא וְתִשְׁבַּחְתָּא וְנִחַמְתָּא דְּאִמְרִין
בְּעֲלָמָא וְאָמְרוּ אָמֵן: אָמֵן

תִּיעֲנוּ וְתִיעָתְרוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אָמֵן תִּקְבֹּל צַעֲקַתְכֶם. אָמֵן תִּשְׁמַע
תַּפְלִתְכֶם בְּרָצוֹן. אָמֵן תִּיעָנֶה עֲתִירַתְכֶם. אָמֵן וְיָקִים
בָּכֶם מִקְרָא שְׂפָתוֹב, וְהִיָּה טָרֶם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם
מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֶשְׁמַע: יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יִסֹּף עֲלֵיכֶם כָּכֶם
אֶלֶף פְּעָמִים, וַיְבַרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם: (יש מוסיפים בעשי"ת
וַיִּכְתְּבֶכֶם בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים) וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְאָמְרוּ אָמֵן: אָמֵן

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְכוֹן וְתִתְעַבֵּיד בְּעוֹתְכוֹן וְצְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן
דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קָדָם אֲבוֹנָא דְּבִשְׁמַיָא. יְהֵא
שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא וְסִיעָתָא וּפּוֹרְקָנָא וְרוּחָא וְחֲנָא וְחֲסָדָא
וְרַחֲמֵי עֲלֵיכוֹן וְעַלְנָא וְעַל כָּל קְהֵלְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים
וּלְשָׁלוֹם וְאָמְרוּ אָמֵן: אָמֵן ואומר הש"ץ עם הציבור עוֹשֶׁה שְׁלוֹם
בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל:

ואומרים הציבור

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְמָקִים קְרֵאתִיד יְהוָה: יְהוָה שְׁמַעַה בְּקוֹלִי
תַּהֲיִינָה אֲזִנֶּיךָ קְשֻׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנִי: אִם עוֹנוֹת תִּשְׁמַר
יְהֵא אֲדָנִי מִי יַעֲמֹד: כִּי עֲמֹד הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּנָּרָא: קוֹיִתִּי יְהוָה
קוֹתָה נַפְשִׁי וּלְדַבְּרוּ הוֹחֲלֵתִי: נַפְשִׁי לֹאדָנִי מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר
שְׁמָרִים לְבַקֵּר: יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל יְהוָה כִּי עִם יְהוָה הַחֲסָד
וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת: וְהוּא יַפְּדֶה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עוֹנֹתָיו:

אם יש פנאי, מוסיף ש"ץ לומר שני הפזמונים דלקמן. ואם לאו,
מסיימים "אנא בכח" וכו'.

מבית מלוני קמתי בצוקי. ולבית אדוני באתי בחקי. ואלי
עיני תלויה בצעקי. בקראי ענני אלהי צדקי:

ועונים הציבור: בקראי ענני אלהי צדקי:

שרירות יצרי ישפילני. בהלכי בקרי יבהילני. וחטאת מרי
ינחילני. לא ירפני עד בלעי רקי:
בקראי ענני אלהי צדקי:

הבאיש ריחי בי בי רדה. המר רוחי ועלי הדה. הכשיל פחי
ואותי צדה. שם לחרדה. נשף חשקי:
בקראי ענני אלהי צדקי:

הקץ משנת יגונים הוזה. והקריבה שנת פדות לעם נבזה.
ורצה רנת עם כואב ורזה. בי אתה מנת כוסי וחלקי:
בקראי ענני אלהי צדקי:

אם תִּאָהֵב דְּרֹךְ אֶמֶת לְלִמּוּד. לֹא תַחֲמוּד:
ועונים הציבור: אם תִּאָהֵב דְּרֹךְ אֶמֶת לְלִמּוּד. לֹא תַחֲמוּד:

**בֵּית רֶעֶךָ לֹא תַחֲמוּד עָמִי. אוֹדִיעֶךָ דְּרֹךְ וְשׁוֹב עָמִי. אֵל יִתְעַךְ
יִצָּר, אוֹדִיעֶךָ סוּד אַחֲרִית, בִּי מִי¹, יוֹשִׁיעֶךָ, יוֹם מִמָּךְ כָּל
דוֹד יִרְחִיק נְדוּד. וּבָךְ לֹא יַחֲמוּד:
אם תִּאָהֵב דְּרֹךְ אֶמֶת לְלִמּוּד. לֹא תַחֲמוּד:**

**רַב לֶךְ אֲמוּל לִבְּךָ וּמָה אַתָּה. תַּחֲטֹא לְמוּל עֵינֵי וְלֹא חֲשַׁבְתָּ.
הִנֵּה תְמוּל בָּאת וּמָה בָּנָת. הֵן כְּגִמּוּל אֵל חִיק אֲנוֹשׁ יִמוּד.
מִי יַעֲמוּד:
אם תִּאָהֵב דְּרֹךְ אֶמֶת לְלִמּוּד. לֹא תַחֲמוּד:**

**מִתּוֹךְ עוֹנֵי אוֹ הוֹן עֲשֵׂה חֶפְצִי. בִּי הִנְנִי חֶסֶד לֶךְ אֲמַצִּיא. גַּם
אֲנִי דִינֶךָ לָאוֹר אוֹצִיא. שֵׁם נָא בְּנִי כְבוֹד לְאֵל כְּבוֹד.
וְשָׁמוּ עָבוּד, וַחֲמוּד:
אם תִּאָהֵב דְּרֹךְ אֶמֶת לְלִמּוּד. לֹא תַחֲמוּד:**

ואומרים הצבור תפלות אלו (ויש שנהגו לאמורם בעמידה. ויש עומדים מ"עשה
למען שמך")

**אֲנִי בִכְחַ גְּדֻלַּת יְמִינֶךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה: קִבֵּל רִנַּת, עֲמֹךְ
שְׂגִבְנוּ, טְהַרְנוּ נוֹרָא: נָא גְבוּר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ, כְּבַבְתָּ
שְׂמֵרִים²: בְּרַכְס טְהָרִם, רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ, תָּמִיד גְּמִלִם³: חֲסִין**

(1) הפסיק כאן הוא מפני החרוז. (2) "שְׂמֵרִים" - השו"א שבמ"ם, נח. (3) "גְּמִלִם" -
השו"א שבמ"ם, נח.

קדוֹשׁ, בְּרוּב טוֹבָה, נִהַל עֲדָתָךְ: יְחִיד גָּאָה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זֹכְרֵי
קִדְשֶׁתָּךְ: שׁוֹעֲתֵנוּ קִבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת:

אֵל נָא קָרֵב תְּשׁוּעַת מְצַפִּיךָ: פִּתְחֶךָ סֶר תּוֹצִיאֵם מִמֶּאֱסָר:
פִּדְהָ סוּעִים פֶּתַח סוּמִים יִשְׁעֶךָ מְצַפִּים: דִּלֵּה יְקוֹשִׁים
וְקִבֵּץ נְפֻצִים סִמּוּךְ יִהְיֶה מִפְּלִתָנוּ: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד:

ותוקע תשר"ת ויש שתוקעים קודם "תיענו ותיעתרו" (בערב ר"ה וכן
בין ר"ה ליוה"כ אין תוקעים כלל)

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ.
עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתָּךְ. לְמַעַן יַחֲלִצוּן יְדִידֶךָ, הוֹשִׁיעָה
יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ¹:

(1) י"ג "וַעֲנֵנוּ".

נוסח היתר ערב ראש השנה

נהגו לומר ההיתר בערב ר"ה אחר תפילת שחרית, ועושים התרה על שועבר ומוסרים מודעא על להבא שכל מה שיוציא מפיו בשבועה או בחרם יהא בטל.

כשיש שתי כתות ובכל כת עשרה, עומד אחד מהכת ואומר בלשון רבים, והמתירים אין פחותין משלשה והנותר אפילו יחיד, אך יאמר בלשון יחיד "שמעו נא רבותי... שנדרתי" וכו' וכעזה"ד.

שְׁמַעוּ נָא רְבוּתֵינוּ עֲדָה קְדוֹשָׁה (ובשלשה יאמר: הַדְּיָנִים במקום "עדה קדושה") **כָּל נֶדֶר, או שְׁבוּעָה, או אָסוּר, או קוֹנָם, או חֶרֶם שֶׁנִּדְרָנוּ או נִשְׁבַּעְנוּ בְּהַקִּיץ או בַּחֲלוּם, או נִשְׁבַּעְנוּ בִּשְׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים שְׁאֵינָם נִמְחָקִים וּבִשְׁם הַוַּי"ה בְּרוּךְ הוּא וְכָל מִינֵי נִזְיוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ עָלֵינוּ, וְאִפְּלוּ נִזְיוֹת שֶׁמִּשּׁוּן. וְכָל שׁוּם אָסוּר, וְאִפְּלוּ אָסוּר הֵנָּה שֶׁאִסְרָנוּ עָלֵינוּ או עַל אֲחֵרִים בְּכָל לָשׁוֹן שְׁלֹא־אָסוּר¹, בֵּין בִּלְשׁוֹן אָסוּר, או חֶרֶם, או קוֹנָם, וְכָל שׁוּם קִבְּלָה אִפְּלוּ שֶׁלִּמְצוֹה שֶׁקִּבְּלָנוּ עָלֵינוּ. בֵּין בִּלְשׁוֹן נֶדֶר, בֵּין בִּלְשׁוֹן נִדְבָה, בֵּין בִּלְשׁוֹן שְׁבוּעָה, בֵּין בִּלְשׁוֹן נִזְיוֹת, בֵּין בְּכָל לָשׁוֹן. וְגַם הִנְעֵשָׂה בְּתַקִּיעַת כַּף, בֵּין כָּל נֶדֶר, וּבֵין כָּל נִדְבָה, וּבֵין שׁוּם מְנַהֵג שֶׁלִּמְצוֹה שֶׁהִנְהִגְנוּ אֶת עַצְמָנוּ. וְכָל מוֹצֵא שְׁפָתֵינוּ שִׁיּוּצָא מִפִּינוּ, או שֶׁנִּדְרָנוּ וְגִמְרָנוּ בְּלִבֵּנוּ לַעֲשׂוֹת שׁוּם**

(1) "שְׁלֹא־אָסוּר" - הגיית הלכ"ד כמו חירק.

מַצוֹה מִהַמְצוֹת, או אֵיזָה הִנְהָגָה טוֹבָה, או אֵיזָה דְּבַר שֶׁנֶּהֱגָנוּ
 שְׁלֹשָׁה פַעַמִּים וְלֹא הִתְנִינוּ שְׁיֵהָא בְּלִי נֶדֶר. הֵן דְּבַר שֶׁעָשִׂינוּ,
 הֵן עַל עֲצָמֵנוּ הֵן עַל אַחֲרִים. הֵן אוֹתָם הַיְדוּעִים¹ לָנוּ, הֵן אוֹתָם
 שֶׁכָּבֵר נִשְׁפָּחוּ מִמֶּנּוּ. בְּכָל־הוֹן אֶת־חֲרֻטָּא בְּהוֹן מַעֲיָקְרָא.
 וְשׂוֹאֲלִים וּמִבְקָשִׁים² אֲנַחְנוּ מִמַּעֲלַתְכֶם הַתָּרָה עֲלֵיהֶם כִּי יֵרָאֵנוּ
 פֶּן נִפְשֵׁל וְנִלְכָּד חֶס וְשָׁלוֹם בַּעֲזוֹן נְדָרִים וּשְׁבוּעוֹת וּנְזִירוֹת
 וְחֲרָמוֹת וְאִסּוּרִים וְקוֹנָמוֹת וְהִסְכָּמוֹת. וְאִין אֲנַחְנוּ תוֹהִים חֶס
 וְשָׁלוֹם עַל קִיָּם הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים הָהֵם שֶׁעָשִׂינוּ. רַק אֲנַחְנוּ
 מִתְחַרְטִים עַל קַבְּלַת הָעֲנִינִים בְּלִשׁוֹן נֶדֶר, או שְׁבוּעָה, או
 נְזִירוֹת, או אִסּוּר, או חֶרֶם, או קוֹנָם, או הִסְכָּמָה, או קַבְּלָה
 בְּלִב. וּמִתְחַרְטִים³ אָנוּ עַל זֶה שֶׁלֹּא אִמְרָנוּ הִנָּנוּ עוֹשִׂים דְּבַר
 זֶה בְּלִי נֶדֶר, וּשְׁבוּעָה, וּנְזִירוֹת, וְחֶרֶם, וְאִסּוּר, וְקוֹנָם, וְקַבְּלָה
 בְּלִב. וְלִכֵּן אָנוּ שׂוֹאֲלִים הַתָּרָה. בְּכָל־הוֹן אָנוּ מִתְחַרְטִים עַל
 כָּל הַנִּזְכָּר. בֵּין אִם הָיוּ הַמַּעֲשִׂים מִדְּבָרִים שְׁנוּגָעִים⁴ בַּמָּמוֹן,
 בֵּין מִדְּבָרִים הַנּוֹגְעִים בַּגּוּף, בֵּין מִהַדְּבָרִים הַנּוֹגְעִים אֶל הַנֶּשְׁמָה,
 בְּכָל־הוֹן אָנוּ מִתְחַרְטִים עַל לִשׁוֹן נֶדֶר, וּשְׁבוּעָה, וּנְזִירוֹת,
 וְאִסּוּר, וְחֶרֶם, וְקוֹנָם, וְקַבְּלָה בְּלִב. וְהִנֵּה מֵצֵד הַדִּין הַמִּתְחַרֵּט
 וְהַמִּבְקָשׁ⁵ הַתָּרָה צָרִיךְ לִפְרֹט הַנֶּדֶר. אִךְ דַּעוּ נָא רַבּוֹתֵינוּ כִּי
 אִי אֶפְשָׁר לִפְרֹט⁶ כִּי רַבִּים הֵם. וְאִין אָנוּ מִבְקָשִׁים⁷ הַתָּרָה

(1) "הַיְדוּעִים" - השו"א שבי"ד, נע. (2) "וּמִבְקָשִׁים" - השו"א שבקו"ף, נח. (3) "וּמִתְחַרְטִים"
 - השו"א שברי"ש, נע. (4) "שְׁנוּגָעִים" - השו"א שבגימ"ל, נע. (5) "וְהַמִּבְקָשׁ" - השו"א
 שבמו"ם, נע. (6) "לִפְרֹט" - השו"א שברי"ש, נע. (7) "מִבְקָשִׁים" - השו"א שבקו"ף, נח.

על אותן הנדרים שאין להתיר אותם. על פן יהיו נא בעיניכם
כאלו היינו פורטים אותם:

והמתירים אומרים ג"פ

הפל יהיו מתרים לכם, הפל מחולים לכם, הפל שרוים לכם.
אין כאן לא נדר ולא שבועה ולא נזירות ולא חרם ולא
אסור ולא קונם, אבל יש כאן מחילה וסליחה וכפרה. וכשם
שמתירין העדה קדושה (בשלשה אומר: הבית דין) שלמטה כך יהיו
מתרים מבית דין שלמעלה:

ואח"כ מוסר מודעא בפניהם ויאמר

הרי אנו מוסרים מודעא לפניכם, ואנו מבטלים מכאן ולהבא
מה שנקבל עלינו, כל הנדרים וכל השבועות, ונזירות,
ואסורין, וקונמות, וחרמות, והסכמות, וקבלה בלב. הן בהקין
הן בחלום. חוץ מנדרי תענית בשעת מנחה. ובאם שגשג
לתנאי מודעא הזאת, ונדור מהיום עוד, מעתה אנו מתחרטים
עליהם ומתנים עליהם שיהיו כלם בטלין ומבטלין. לא שרירין
ולא קימין. ולא יהיו חלין כלל וכלל. בכלהו אתחרטנא בהון
מעתה ועד עולם:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שכל הקללות
והארורים, והחרמות והשמותות, שקללנו או שאררנו או
שגשגענו או שגדינו או שהחרמנו או ששמתנו את עצמנו או
את אחרים אשר מורע ישראל המה, או אחרים שקללו, או
אררו, או שהחרמנו, או ששמתנו אותנו, או את נשינו, או את

זרענו, או את בני בתינו, יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
 אבותינו, אלהינו שבשמים ובארץ, שאל ישלטו בנו ואל יעשו
 בנו רשם. וכל הקללות ותהפכו עלינו לטובה ולברכה,
 בדפתיב ויהפך יהוה אלהיך לך את הקללה לברכה, כי
 אהבך¹ יהוה אלהיך:

והמתירים משיבים להם ג' פעמים

כלם מתרים לכם, כלם שרוים לכם, כלם מחולים לכם.
 בשם שאנחנו מתירין לכם בעדה קדושה (בשלשה אומר:
 בבית דין) שלמטה, כך יהיו מתרים מבית דין שלמעלה. וכל
 הקללות ותהפכו לברכה, בדפתיב ויהפך יהוה אלהיך לך את
 הקללה לברכה כי אהבך יהוה אלהיך:

(1) "אהבך" - השו"א שבבית, נע.

נשאים מחוברים למסורת ולמנהגים

שערי יצחק "מנויים לחיים"

הצטרף עכשיו כמנוי חדשי לקבלת השיעורים השבועיים של מרן הגאון הרב **יצחק רצאבי** שליט"א - פוסק עדת תימן המתקיים מדי מוצש"ק בבית המדרש "פעולת צדיק" ב"ב. השיעורים כוללים עניינים רבים במנהגי ומסורת יהדות תימן, חידושי הלכות ואגדות, מוסר והשקפה, מעשיות ופרפראות ועוד.

בתרומה ע"ס 50 ₪ לחודש (בהוראת קבע, בציקים או בכרטיס אשראי), תקבל לביתך את חוברות השיעורים השבועיים, בצירוף דיסק לצפייה או להאזנה של שיעורי אותו חודש.

כולל
מפתח נושאים,
מראי מקומות
וחלק השו"ת

ניתן להירשם מכספי מעשר

לפרטים והרשמה:

מוסדות יד מהרי"ץ בני ברק,

טלפקס: 03-5358404, ישרי: 050-4140741.

ניתן להקדיש כל שיעור לרפואה והצלחה או לעילוי נשמת.
ההקדשה תופיע ע"ג החוברת וכן בתחילת השיעור בוידאו

**ניתן למסור שמות לתפילה
ובקשות אישיות בטל'**

050-4145141

050-4140741

או

בעמדות "נדרים פלוס" ו"קהילות"

(נא למלאות את השמות והבקשה באופן ברור)

במוקד הטלפוני 24/6:

073-27570000

מספר קופה:

11945

במשרדי יד מהרי"ץ:

רח' הרב קובלסקי 24 בני ברק

050-4140741

050-4145141

בעמדת "קהילות"
בכניסה לבית מרן
שליט"א,

וכן בעמדה בכניסה
לבית המדרש

"פעולת צדיק" ב"ב
(רח' המכללה 4
ליד שוק השומר)

**דרכי התרומה
למוסדות
יד מהרי"ץ**

בכל עמדות "קהילות"

או "נדרים פלוס"

המותקנות בבתי
הכנסת ברחבי הארץ

תרומה מאובטחת

דרך פורטל תורני

יד מהרי"ץ

Yad@maharitz.co.il

הפקדה לחשבון הבנק

בנק פאג"י 52, סניף 188

מס' חשבון: 534366

ערש יד מהרי"ץ

התרומות
מוכרות
לצרכי מס
לפי סעיף 46